

JAARVERSLAG 2019



Jaarverslag 2019 Stichting Nisa for Nisa

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Wie/wat is Nisa for Nisa	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Reguliere activiteiten en projecten	6
1.3 Ontwikkeling van vernieuwende aanpak en het belang van samenwerking daarin	7
1.4 Inbedding	8
1.5 Scholing en stages, verspreiding van opgedane kennis	10
2 Terugblik, ontwikkeling en samenwerking 2019	11
2.1 Enkele hoogtepunten uit 2019	11
2.2 Organisatie Nisa for Nisa	12
2.3 Medewerksters, vrijwilligers en stagiaires	13
2.4 Subsidies en fondsen	14
2.5 Gegevens deelnemers Nisa for Nisa	15
2.6 Inloop/ontmoeting, Reguliere activiteiten en Projecten	17
2.7 Programma Empoweren, Activeren en Participeren – EAP	18
2.9 Meidenwerk BigSis	20
2.10 Pilot-project ‘Mannen aan Zet!’	23
2.11 Individuele hulp en Ondersteuning/Project TussenIn	25
2.12 Juridisch Spreekuur	27
2.13 Samenwerkingen en overleg in de praktijk	31
3 Activiteiten en projecten 2019	39
3.1 Inleiding	39
3.2 Overzicht activiteiten en projecten 2019	39
3.3 Overzicht activiteiten en projecten BigSis 2019	53

M.i.v. dit jaarverslag wordt het financiële jaarverslag niet meer in de papieren versie opgenomen in het jaarverslag. Deze is wel terug te vinden op de website nisa4nisa.nl (klik: Over Nisa for Nisa). Het financieel jaarverslag is ook op te vragen bij Nisa for Nisa.

Subsidie en bijdragen uit fondsen werden in dank ontvangen van:

- ✗ **Gemeente** • Centrale stad
- ✗ **Amsterdam** • Stadsdeel Nieuw-West
- ✗ • Gemeente Amsterdam SPE
- Gemeente Amsterdam, afdeling participatie
- Bewonersinitiatieven Nieuw-West



Colofoon:

foto's:

- de meeste foto's zijn gemaakt door medewerkers en vrijwilligsters van Nisa for Nisa
- de foto op pagina 9 is gemaakt door Dalal El Oauriachi / Het Parool
- de foto's op de omslag en o.a. ook op pagina 59 zijn gemaakt door Gonca Yalciner en Femke Awater (projectleiders Vrouwen van Nieuw-West/ Amsterdam Museum/Pakhuis de Zwijger

tekstbijdragen door:

- Ellie van den Brom
- Edien Bartels

redactie:

- Miemoent El-Fakih
- Ad van Dongen

vormgeving en afwerking:

- Wim Huls

Fiscaal nummer: 811993668L01





Ik zit achter mijn computer om het voorwoord voor het Jaarverslag van de stichting Nisa for Nisa te schrijven. Het coronavirus heeft het dagelijkse leven in Nederland, net als in veel andere landen, flink in haar greep. Het kabinet heeft de 'intelligente lock-down' afgekondigd en dat vraagt erg veel aanpassingen van de mensen. Veel organisaties en instellingen op het gebied van onderwijs, dienstverlening, welzijn en kunsten hebben hun activiteiten moeten opschorten of op een laag pitje moeten zetten. En dat geldt ook voor Nisa for Nisa. Het gebouw Ru Paré Community, waar Nisa for Nisa de meeste activiteiten van haar heeft, zit op slot. Totdat het voor groepen weer veilig is, is het gebouw niet toegankelijk voor de deelnemers, vrijwilligers en

werknemers van Nisa for Nisa. Maar Nisa for Nisa zou zichzelf niet zijn als zij geen manier vond om toch contact te houden met de vrouwen en meiden van de doelgroep. Ik ben er dan ook trots op dat de vrijwilligsters van de activiteiten TussenIn en het Juridisch Spreekuur zoveel mogelijk laten doorgaan. Vooral in deze tijd is het belangrijk bereikbaar te blijven en klaar te staan om vrouwen te ondersteunen. De tussenpersonen gebruiken daarbij de sociale media of voeren beeldgesprekken. Vrijwilligsters houden via telefoon, WhatsApp en FaceBook contact met 'hun' eigen deelnemers en sommige taaldocenten geven, via gesloten groepen, uitleg en opdrachten aan de cursisten. De stafleden gaan vanuit huis zoveel mogelijk door met hun werkzaamheden en zijn ook gewoon bereikbaar. Maar dit is 2020 en alles is anders dan normaal. Toch wil ik ook graag optimistisch zijn. Wie weet heeft corona in onze stad wel het positieve effect dat de houding ten opzichte van onze doelgroep kantelt. Dat er in de samenleving meer respect en waardering ontstaat voor de mannen en vrouwen –vaak uit onze doelgroep- die met zovelen in de zorg of in de schoonmaak werken. Dat er meer verbinding wordt gevonden tussen de diverse groeperingen in ons land. Ik hoop dit vurig en ik hoop ook dat Nisa for Nisa de middelen krijgt om dit proces te stimuleren en te begeleiden.

De vrouwen van Nisa for Nisa verdienen niets minder!

Het jaar 2019, waar dit Jaarverslag natuurlijk eigenlijk over gaat, is een jaar geweest waarin iedereen van Nisa for Nisa keihard gewerkt heeft om de doelstellingen waar te maken. Opnieuw konden er flinke stappen worden gezet. Zonder andere stappen tekort te willen doen, wil ik er een paar uitpikken:

- De forse toename van het aantal deelnemende vrouwen met bijna 20% is een belangrijk signaal dat het aanbod van Nisa for Nisa steeds meer bij de behoeften van de doelgroep aansluit.

- De terugloop van het aantal deelnemende meiden in de activiteit Meidenwerk BigSis is niet alleen gestopt, maar volledig gekeerd. Intensieve, beroepsmatige begeleiding van het meidenwerk is niet alleen noodzakelijk, het geeft BigSis ook de plek in het werk die het verdient. Eind 2019 konden wij het besluit nemen om de parttime functie de jongerenwerkster per 1 januari 2020 om te zetten naar full-time.
- Nisa for Nisa heeft het pilot-project 'Mannen aan Zet!' kunnen afsluiten. In dit project zijn methoden onderzocht en uitgetoetst om mannen meer te betrekken bij de emancipatie van de vrouwen. De conclusies uit de pilot roepen om een vervolg.
- In het reguliere programma van Nisa for Nisa zie ik steeds meer aandacht voor bewegen, voeding en voorlichting als middelen om het welzijn en de gezondheid van vrouwen te vergroten.
- Bij het ontwikkelen van activiteiten betreft Nisa for Nisa steeds vaker ook andere organisaties. Samen met deze partners wordt invulling gegeven aan het aanbod. Dat aanbod wordt daarmee ook steeds beter uit te rollen over andere stadsdelen. Deze samenwerking verhoogt de kwaliteit en helpt ook de huidige versnippering van het aanbod te verminderen.

De werkwijze van Nisa for Nisa is vervat in de woorden Emanciperen, Activeren en Participeren (EAP). Alle activiteiten worden aan deze begrippen getoetst. Wij geloven daar onze doelgroep het beste mee te kunnen bedienen. Ook als ik naar de toekomst kijk, dan ben ik er positief over dat Nisa for Nisa door zal blijven gaan op deze ingeslagen weg. Dat er ieder jaar weer sprake zal zijn van een toenemend aantal deelneemsters. Dat deze vrouwen steeds meer baat hebben bij een kwalitatief steeds hoger aanbod dat past binnen het EAP-programma. Met als resultaat dat deze vrouwen zich meer en meer ontwikkelen op een pad van zelfbeschikking.

En al het werk kan niet gedaan worden zonder de grote inzet en betrokkenheid van iedereen die bij Nisa for Nisa betrokken is. Medewerkers Miemoent, Naziha en Sarah ... bedankt; vertrouwenspersonen Fatima, Fatima, Ellie en Edien ... bedankt; alle vrijwilligers en stagiaires ... bedankt en ook de medebestuurleden en leden van de adviesraad ... bedankt.

De stichting Nisa for Nisa ligt mij zeer na aan het hart. Ik vind het een eer om er voorzitter van te mogen zijn. Toch zal ik deze mooie functie op korte termijn moeten neerleggen. Ik heb een baan geaccepteerd bij de gemeente Amsterdam, de belangrijkste subsidiegever van Nisa for Nisa. Door deze combinatie ligt de schijn van belangenverstrengeling en daarmee van conflicten op de loer. Dat zou ons werk vertroebelen. En daar zou Nisa for Nisa, het gemeentebestuur en ook ikzelf dan makkelijk schade van kunnen ondervinden. Nisa for Nisa is druk bezig een opvolgster voor mij te vinden en tot dan ben ik een trotse 'aftredend voorzitter'.

Vrouwen van Nisa for Nisa, blijf strijdbaar als altijd!

Naima Ajouaau, aftredend voorzitter

1.1 Inleiding

Nisa for Nisa is een vrouwenorganisatie voor alle vrouwen en meiden in Amsterdam Nieuw-West. De doelgroep die beroep doet op Nisa for Nisa bestaat grotendeels uit vrouwen met migrantenachtergrond. Nisa for Nisa richt zich op hun ontwikkeling en weerbaarheid om tot zelfbeschikking te kunnen komen.

Vrouwen met een migrantenachtergrond verkeren vaak in een achterstandpositie. Voor de eerste generatie vrouwen met een migratieachtergrond geldt dat deze achterstand zich vooral voordoet op het gebied van taalvaardigheid en daarmee direct van invloed is op hun participatie in de samenleving. Voor de tweede en derde generatie geldt die achterstand in taalvaardigheid minder, maar spelen er andere processen die voortkomen uit hun migratieachtergrond. Te denken valt aan de verharding van de maatschappij, de toegenomen intolerantie, de neiging tot af- en uitsluiting (vanuit de autochtone samenleving, maar ook vanuit de eigen groep) en de versterkte hang naar een eigen identiteit. Deze processen zorgen er voor dat deze vrouwen en meiden zichzelf gesteld zien voor allerlei vragen en problemen met betrekking tot hun positie in de Nederlandse samenleving.

Nisa for Nisa draagt bij aan het versterken van de relatie met de omringende samenleving, het weerbaar worden en het komen tot zelfbeschikking door projecten en activiteiten aan te bieden. Deze zijn te verdelen in 'eigen' activiteiten/projecten, -dus gericht op de wensen van de vrouwen en meiden zelf- en op activiteiten/projecten gericht op het functioneren in de samenleving. Deze laatste activiteiten vragen een brede inzet en een actieve opstelling van de deelnemers. Het gaat dan om het versterken van hun plek in de samenleving (in de zin van zelfstandigheid), een sterke positie in het gezin, meer zelfbeschikking.

Stichting Nisa for Nisa is al 20 jaar gevestigd in Nieuw-West en heeft een enorme expertise opgebouwd in wat wel en niet werkt om vrouwen te activeren. Zo heeft Nisa for Nisa er voor gezorgd dat migrantenvrouwen in Nieuw-West meer 'sociaal redzaam' zijn geworden. Nisa for Nisa is voor hen een belangrijk referentiekader, niet alleen voor persoonlijke contacten maar ook voor voorzieningen.

Als vrouwen eenmaal in contact zijn gekomen met Nisa for Nisa, dan zetten zij ook vaak vervolgstappen door in de wijk of daarbuiten actiever te worden. Op school, in de buurt, als vrijwilliger in (mantel-)zorg etc. Sociale zelfredzaamheid en meer participatie staan dan dus op hun persoonlijke agenda. Nisa for Nisa heeft zich daarbij ontwikkeld van een organisatie voor ontmoeting tot een organisatie met reguliere activiteiten, een centrum voor en van vrouwen. De laatste jaren zijn er bij Nisa for Nisa veel projectmatige activiteiten uitgevoerd, met als doel bepaalde veranderingen in houding, gedrag en positie van vrouwen teweeg te brengen. Zo zet Nisa for Nisa meer in op projecten die ook op lange termijn succesvol zijn en ingebed worden. Nisa for Nisa is niet alleen een plek voor activiteiten en projecten, maar is er zeker ook om andere vrouwen te ontmoeten in een warme en veilige sfeer. Vrouwen kunnen er hun verhaal doen en ook luisteren naar de verhalen van andere vrouwen. Ook overheden, instanties en organisaties weten Nisa for Nisa te vinden voor projecten of om onderzoek te doen en signalen op te halen.

Naast de positieve ontwikkelingen moet Nisa for Nisa echter ook een paar belemmerende conclusies trekken. De gemeente Amsterdam toont een gebrek aan consistent beleid en aanpak m.b.t. in de stad levende, problematieken. Er lijkt steeds weer opnieuw behoefte aan 'nieuwe speerpunten' en een 'andere aanpak'. Nieuwe projecten en uitvoerders komen uit de lucht vallen en daarbij wordt onvoldoende rekening gehouden met bestaande expertise en aanpak. Projecten

worden net zo makkelijk afgeblazen als dat ze gestart worden, terwijl volgens Nisa for Nisa, het van groot belang is als initiatieven en projecten de tijd krijgen om zich te ontwikkelen en in de wijken in te bedden. Het lijkt erop dat de gemeente ook te weinig zicht heeft op het aanbod in de wijk en de expertise die in dit specifieke werk beschikbaar is. Op dit punt lijkt ook 'het apparaat' van de stadsdelen nog onvoldoende toegang te hebben tot de beleidsmakers in de centrale stad. De zorg van Nisa for Nisa op dit punt is niet alleen ingegeven door het eigen geloof in de aanpak van Nisa for Nisa, maar ook met het oog op doelmatig gebruik van –per definitie beperkte, openbare middelen. Dit is geen onwil van de gemeente Amsterdam, maar er is volgens Nisa for Nisa eerder sprake van een cultuur in het beleidsbepalende apparaat. Voor Nisa for Nisa heeft dit tot gevolg dat er voor veel van haar plannen en ideeën, ook als zij in een pilot aangetoond hebben goed te werken, niet de financiële middelen komen om echt tot ontwikkeling te kunnen komen. Daarmee worden oplossingen om tot een verbetering van de leefbaarheid van de doelgroep te komen, onnodig geblokkeerd.

1.2 Reguliere activiteiten en projecten

1.2.1 Reguliere activiteiten



Reguliere activiteiten zijn bij Nisa for Nisa de activiteiten met een wekelijks terugkerend karakter. Voor de vrouwen zijn dat bijv. de naailessen, de kookgroepen, Arabische les etc. En voor de meiden de activiteiten met samen koken, kletsen en activiteiten die aansluiten bij hun levensfase. De activiteiten worden aangeboden vanuit het EAP-programma (Emancipatie, Activering en Participatie) dat door Nisa for Nisa is ontwikkeld. De vrouwen en meiden worden gestimuleerd om ook deel te nemen aan voorlichtingsbijeenkomsten die dicht staan

bij hun leefwereld en ook hun blik op de samenleving verbreden. Door middel van dit type eigen activiteiten komen de vrouwen en meiden naar buiten en naar Nisa for Nisa. Zij raken vertrouwd met de omgeving, verbreden hun mobiliteit, hun blik en hun mogelijkheden.

1.2.2 Projecten en activiteiten gericht op het functioneren in de samenleving

Het gaat hierbij om het weerbaar worden en het komen tot zelfbeschikking, activering en leertrajecten om aan te sluiten bij de omringende samenleving. Deze activiteiten zijn nadrukkelijk gericht op verdere ontwikkeling van maatschappelijke vaardigheden. Bijvoorbeeld door middel van discussie en dialogen over huiselijk geweld, eer gerelateerd geweld, religieuze huwelijken, tegen radicalisering, het kiezen van een partner, verkiezingen, migratiebeleid en gezondheid (bv. overgewicht, voorlichting over donorschap, ziekten als diabetes en borstkanker). En voor meiden: hoe zoek je een stageplek; hoe gedraag je je bij een stage-verlenende organisatie; wat doe je wanneer je tegen je zin op Facebook bent gezet; hoe ga je om met exposen; hoe ontwikkel je je eigen identiteit als meisje dat opgroeit in twee culturen etc.? Daarmee komen we op de vraag naar de samenhang tussen de het eerste type en het tweede type activiteiten/projecten. Het uitgangspunt is dat al deze groepsactiviteiten een gedeeld belang kennen en gericht zijn op de doelstelling van jezelf ontwikkelen (bonding) en je plek in de samenleving versterken (bridging). Deze gerichtheid wordt uitgevoerd via het Nisa for Nisa-programma Empoweren, Activering en Participatie (EAP) dat door Nisa for Nisa is ontwikkeld om vrouwen te bereiken. In het bijzonder bedoeld voor vrouwen die niet, of slechts weinig

deelnemen aan de samenleving, is het EAP-programma een leidraad voor het ontwikkelen van al haar activiteiten.

Het eerste type (reguliere) activiteiten en het tweede type activiteiten (activiteiten) gaan vaak ook samen of liggen in elkaars verlengde. Bijvoorbeeld, het bijwonen van bijvoorbeeld voorlichting over huwelijks- en scheidingsrecht en dan later samen koken en lekker in je eigen taal napraten. Door samen na te denken over onderwerpen die hen aangaan en die tevens grote issues in de samenleving zijn, wordt de emancipatie van vrouwen en meiden bevorderd, worden zij meer weerbaar en kunnen zij op veel fronten gemakkelijker participeren in de samenleving. Wanneer nodig of wanneer vrouwen of meiden daar behoefte aan hebben, worden zij via individuele hulpverlening geholpen in (crisis) situaties en/of toegeleid naar professionele hulpverlening. Dat gaat bijvoorbeeld om begeleiding naar Veilig Thuis in geval van problematische thuissituatie. Maar er wordt ook ondersteuning gegeven, getolkt en wegwijs gemaakt in geval van ziekte en/of problemen met de kinderen, het doen van aangiften, het regelen van (nood-)opvang of problemen met de verblijfsstatus. Nisa for Nisa is vaak laagdrempeliger dan de professionele hulpverlening omdat de vrouwen de medewerkers kennen en vertrouwen. Soms gaat het hierbij om relatief langdurige begeleidingen. Kenmerkend voor een vrouwenorganisatie als Nisa for Nisa is het werken met vrijwilligsters. Vrouwen die na een eerste kennismaking en integratie in de organisatie vertrouwd zijn geworden met de staf en de bezoekers, kunnen zich inzetten als vrijwilligster voor de verschillende activiteiten. Daarmee verwerven zij een minder vrijblijvende positie in de organisatie, krijgen zij verantwoordelijkheid en doen zij veel ervaring op. Bijvoorbeeld als gastvrouw, vertrouwenspersoon, vrijwillig docent bij cursussen of hulp bij het organiseren van activiteiten voor anderen. Het 'vrijwilligster-zijn' wordt door Nisa for Nisa gezien als een stap in de ontwikkeling van vrouwen naar zelfbeschikking. Vrijwilligsters dragen hiermee ook bij aan het bereiken van de doelstelling van Nisa for Nisa.

Kortom: Nisa for Nisa biedt activiteiten en een netwerk waarmee vrouwen en meiden geactiveerd en weerbaar gemaakt worden, zij zichzelf kunnen ontwikkelen en hun emancipatie en participatie in de samenleving kunnen opbouwen en versterken. Indien nodig kunnen zij bij Nisa for Nisa terecht voor persoonlijke ondersteuning, wegwijs maken, tolken, hulpverlening en verwijzing.

1.3 Ontwikkeling van vernieuwende aanpak en het belang van samenwerking daarin

De doelstelling en de daaruit voortkomende activiteiten van een vrouwenorganisatie liggen niet vast. Dat betekent dat ook de vrouwenorganisaties zelf veranderen en dat geldt ook voor Nisa for Nisa. Er komen activiteiten bij en er gaan activiteiten af, al naar de ontwikkelingen in de lokale (voor Nisa for Nisa de Amsterdamse) en de bredere samenleving. Dit vraagt om het onderhouden van contacten, maar ook om het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en een voortdurende afstemming op die bredere samenleving. Een voorbeeld hiervan is het opzetten van pilots met betrekking tot de rol van mannen in de emancipatie van vrouwen (pilotproject 'Mannen aan Zet!' en het starten van 'vader-dochter dialogen' bij BigSis).

Met het ontwikkelen van activiteiten is Nisa for Nisa ook een 'broedplaats' voor (nieuwe) initiatieven. Het is daarbij belangrijk dat de inbedding van Nisa for Nisa als vrouwenorganisatie zichtbaar en betrokken blijft. Met inbedding wordt netwerkvorming en samenwerking bedoeld. Het wiel hoeft niet iedere keer uitgevonden en binnen een netwerk zijn er mogelijkheden om elkaar te steunen en 'good practices' uit te wisselen, zowel vanuit Nisa for Nisa naar andere organisaties als andersom.

Vanuit dit perspectief wordt Nisa for Nisa vaak gevraagd om mee te denken of om mee te doen aan initiatieven van zowel de informele en als de formele organisaties. Vanuit haar visie op het functioneren van deze 'soorten' organisaties, is Nisa for Nisa overtuigd van het nut van samenwerking tussen én met formele en informele organisaties. Deze samenwerking zal voor de doelgroepen leiden tot kortere lijnen en betere resultaten. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking, waardoor een nieuwe aanpak van huiselijk geweld tot stand gebracht kon worden en waaraan Nisa for Nisa heeft meegewerkt.

1.4 Inbedding

Netwerkvorming en samenwerking kan op verschillende niveaus gestalte krijgen. Nisa for Nisa maakt hier verschil vanuit geografische nabijheid en doelstelling. Voor geografische nabijheid onderscheidt Nisa for Nisa verschillende niveaus: stadsdeel niveau, stedelijk niveau, landelijk niveau, transnationaal niveau en internationaal niveau. Centraal staan het uitdragen van de doelstelling, de ontwikkeling van vrouwen en hun positie in de samenleving, speciaal vrouwen met een migrantenachtergrond.

1.4.1 Stadsdeel niveau

Er zijn drie collega vrouwenorganisaties in Amsterdam Nieuw-West. Dit zijn Vrouw en Vaart (onderdeel van SEZO), de Hippe Heks en Nisa for Nisa. Deze organisaties zijn geografisch gesitueerd in verschillende buurten. Vrouw en Vaart zit in Osdorp, De Hippe Heks in Slotermeer en Nisa for Nisa in Slotervaart. De doelstellingen zijn overeenkomstig, maar er zijn ook verschillen en er is een verschil in profiel. De Hippe Heks biedt activiteiten voor vrouwen die aan het begin van het emancipatie- en participatietraject staan; Nisa for Nisa heeft met haar EAP-programma eveneens een aanbod voor vrouwen die aan het begin van het proces staan en is daarnaast ook in staat om de vrouwen die verder willen 'doorgroeien' verder te geleiden. Vrouw en Vaart heeft via verdere professionalisering ook al trajecten opgestart voor vrouwen die hen toeleiden naar de arbeidsmarkt en het zelfstandig kunnen werken. Nisa for Nisa heeft een programma ontwikkeld, het EAP-programma (voor kwetsbare bewoners) dat nu stadsdeelbreed wordt uitgevoerd, vooral in het gebouw van de Ru Parée Community/De Buurtzaak in de Chris Labeaustraart, maar ook elders.

De Hippe Heks en Vrouw en Vaart richten zich niet op meiden in Nieuw-West, terwijl Nisa for Nisa daar met haar meidenwerk van BigSis inmiddels een aantal jaren ervaring mee heeft. Sinds september 2017 is er een nieuwe doelgroep gevormd door Nisa for Nisa ondersteuning van basisschoolkinderen met schoolwerk. Deze activiteit werkt naar twee kanten. In de tijd dat de kinderen huiswerk maken, krijgen de moeders voorlichting en activiteiten aangeboden over een scala aan onderwerpen, opvoeding, voeding, bewegen, etc.

De integratie in het stadsdeel van de drie vrouwenorganisaties en de buurt ligt verschillend. Nisa for Nisa voerde onder andere activiteiten uit in samenwerking met buurtgebonden organisaties zoals bijvoorbeeld met Cordaan voor 'ouderen in de wijk'. Vrouwen van Nisa for Nisa hielpen als vrijwilligster in een van de verzorgingshuizen en organiseren in nauwe samenwerking met de medewerkers van Cordaan activiteiten voor de bewoners. Zij organiseerden en ondersteunden bijvoorbeeld high tea-middagen in De Noor. Ook was Nisa for Nisa actief betrokken bij de inloopactiviteiten van Regenbooggemeenschap de Ark en de seniorenflat Andalus.

Via het netwerk 'Kleurrijke dagen', dat gericht was op oudere bewoners met een migrantenachtergrond in Amsterdam Nieuw-West, was Nisa for Nisa ingebed en breed gericht

op deze groep. Helaas is er in het voorjaar 2019 een eind gekomen aan dit toch succesvolle initiatief. De reden van dit droevige besluit was een gebrek aan tijd bij veel deelnemende organisaties.

In het stadsdeel Nieuw-West heeft Nisa for Nisa ook contact met het mannencentrum Daadkr8 (onderdeel van Sezo).

Mannen spelen sowieso volgens Nisa for Nisa ook een essentiële rol in het emancipatieproces van vrouwen. Nisa for Nisa is daarom gestart met samenwerking, onder andere in het pilotproject 'Mannen aan Zet!', waarbij in Amsterdam Nieuw-West een methodiek ontwikkeld werd waarmee mannen aandacht krijgen voor hun rol in de emancipatie van (hun) vrouwen en kinderen. Voor dit pilot-project heeft Nisa for Nisa geld ontvangen van het Kansfonds en het VSB-fonds.

1.4.2 Stedelijk niveau

Nisa for Nisa werkt samen met (vrouwen-)organisaties uit andere stadsdelen. Soms komen er vragen om informatie en ondersteuning en soms ook wel vragen om uitleg over de gehanteerde werkwijze. Er zijn uiteraard contacten met het Servicepunt Emancipatie Amsterdam (SPE), en met de GGZ, Jeugdzorg, Ouder en Kind Centrum. De directeur van Nisa for Nisa neemt deel aan diverse overleggen, zoals de gemeentelijke Kerngroep Informele Ondersteuning Huiselijk Geweld en is verbonden aan het Amsterdamse Overleg Aandachtsfunctionarissen in het Jeugddomein. Deze laatste is de 'opvolger' van het in 2017 opgeheven Strategisch Netwerk Radicalisering en Polarisatie (SNRP). Daarnaast bestaat er samenwerking met mannenorganisaties buiten Nieuw-West; bijvoorbeeld met de Gouden Mannen van de Postjesweg in stadsdeel West.

Er wordt niet alleen samengewerkt met organisaties. Wanneer er in de stad ingrijpende gebeurtenissen plaatsvinden die alle stadsbewoners treffen, dan probeert Nisa for Nisa ook haar verantwoordelijkheid te nemen door bijeenkomsten te organiseren en zo een platform te zijn waar bewoners met hun zorgen terecht kunnen.

Nisa for Nisa werkt ook hard aan het meer zichtbaar worden van de organisatie bij het Amsterdamse publiek, bij de politiek en bij instanties. Zolang er raakvlakken met het werk van Nisa for Nisa is, geven bestuur en medewerkers acte de présence op allerlei bijeenkomsten. In september 2019 werd in Het Parool een groot interview met de directeur, de EAP-medewerkster en de coördinator van TussenIn gepubliceerd onder de aansprekende titel: 'Zij staan dag en nacht klaar voor Marokkaanse vrouwen in Nieuw-West'.



parool.nl

Zij staan dag en nacht klaar voor Marokkaanse vrouwen in Nieuw-West

Stichting Nisa4Nisa helpt al sinds 2001 vrouwen van voornamelijk Marokkaanse komaf bij problemen als Nederlands leren, omgaan met verslaafde famili...

1.4.3 Landelijk niveau

Nisa for Nisa werkt samen met partners uit het landelijk netwerk van vrouwenorganisaties. De bijeenkomsten van het Platform Eer en Vrijheid worden bezocht door vrouwen van Nisa for Nisa. Voor dat platform zijn ook workshops gegeven door vrouwen van Nisa for Nisa. Overleg en samenwerking vindt plaats met andere organisaties zoals het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating uit Den Haag, met Kezban uit Tilburg over huiselijk geweld en met Atria, het kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis in Amsterdam. Er zijn gesprekken gevoerd met juristen van de Universiteit van Maastricht over huwelijkse

gevangenschap, met de Landelijke Werkgroep Mudawwanah over achterlatingen en gedwongen huwelijken, met het Sociaal Cultureel Planbureau en met de Vrije Universiteit over het verblijfsrecht, migrantenrecht, achterlatingen en gedwongen huwelijken. Uiteraard komen deze onderwerpen in de uitvoering terug. Bijv. in de voorlichting en ondersteuning aan vrouwen.

1.4.4 Transnationaal niveau

Nisa for Nisa werkt soms samen in transnationale netwerken. Bijvoorbeeld met enige vrouwenorganisaties in Marokko. Het doel daarvan is kennis op te doen, conferenties bij te wonen, uit te wisselen en -specifiek voor de vrouwenorganisaties in Marokko- om individuele hulp te bieden wanneer vrouwen in Marokko verblijven, wanneer vrouwen achtergelaten worden en weer naar Nederland terug willen of, wanneer zij terug in Nederland gekomen zijn, door hen te ondersteunen met het oppakken van hun leven hier.

1.4.5 Internationaal niveau

Via het netwerk VN Vrouwenverdrag in Nederland doet Nisa for Nisa mee aan de discussies wereldwijd en heeft Nisa for Nisa meegedaan aan de discussies om de Schaduwrapportage en de aanvullende Schaduwrapportage 2.0 op te stellen voor het comité van het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW). Beide rapportages zijn door Nisa for Nisa ondertekend.

Nisa for Nisa participeerde ook in het Onderzoeksproject 'Smart Urban Intermediaries' van de Tilburg University, waarbij in 6 Europese steden onderzoek werd gedaan naar wat sleutelfiguren en lokale organisaties toevoegen aan de kwaliteit van de buurt en haar bewoners.

1.5 Scholing en stages: verspreiding van opgedane kennis

Het is belangrijk dat de kennis die door projecten en activiteiten bij Nisa for Nisa is opgedaan, gedeeld wordt met studenten. Zij zijn immers de professionals van de toekomst. Voortdurend worden er stageplekken en onderzoeksmogelijkheden aangeboden voor meiden en vrouwen van verschillende typen opleiding: MBO, HBO en universitair (bachelor, master en promotieonderzoek).

Ook werkt Nisa for Nisa mee aan publicaties en lesstof, zoals het geval is met de les- en instructieboekjes om gezondheidsvaardigheden te verbeteren, getiteld 'Taal maakt gezonder' door studenten van de Faculteit Geneeskunde van de VU-Amsterdam.

Nisa for Nisa doet eveneens mee aan onderzoek dat erop gericht is kennis te verwerven over de plek van vrouwen met een migrantenachtergrond in de Nederlandse samenleving en aan Europees onderzoek bijvoorbeeld Smart Urban Intermediaries.

In dit Jaarverslag wordt het bovenstaande uitgewerkt en wordt duidelijk hoe Nisa for Nisa aan de hierboven beschreven doelstellingen heeft gewerkt.

2.1 Enkele hoogtepunten uit 2019

- Op 30 januari 2019 vond er een geslaagde bijeenkomst plaats die Nisa for Nisa in samenwerking met Young Amsterdam en stichting Vooruit georganiseerde. De bijeenkomst met als titel 'De kracht van diversiteit in de wijk' werd goed bezocht door moeders en jongeren. Zij gingen met elkaar over het thema in gesprek. De kracht van samenwerken en het verbinden van doelgroepen zorgt ervoor dat er steeds grotere stappen worden gezet naar een krachtige en inclusieve samenleving. De moeders die niet langer aan de zijlijn staan en steeds meer betrokken zijn in de wijken en jongeren die steeds nadrukkelijker aan hun eigen perspectief werken. Dit geldt ook in hun eigen woonomgeving.
- Op 17 april was er een viering van '50 jaar Marokkaanse Migratie' in het Tropenmuseum Amsterdam waarbij veel aandacht was voor de eerste generatie Marokkaanse gastarbeiders en werden deze voorlopers geëerd. Fatima Sabbah, de oprichtster van Nisa for Nisa, kreeg tijdens deze feestelijke bijeenkomst een award voor haar jarenlange inzet voor migrantenvrouwen.
- Op 21 mei werd er een iftar georganiseerd in kader van de ontmoeting. De iftar was een initiatief van Ara Cora, Cordaan en Nisa for Nisa. De iftar was voor de bewoners van het verzorgingstehuis maar ook voor andere wijkbewoners. Ongeveer 200 mensen hebben tijdens deze iftar samen de maaltijd genuttigd. Vanuit alle organisaties werden veel vrijwilligers ingezet.
- Op 4 juli was er een feestelijke opening van fototentoonstelling 'Vrouwen van in Nieuw West' met verhalen over migratie van vrouwen in Nieuw West.
- Op 20 september 2019 verscheen in Het Parool een uitgebreid interview met directeur Miemoent El-Fakih, EAP-medewerkster Naziha Senoussi en vertrouwenspersoon TussenIn Fatima Bouchtig onder de toepasselijke titel: 'Zij staan dag en nacht klaar voor Marokkaanse vrouwen in Nieuw-West'.
- Op 7 oktober bereikte Nisa for Nisa het treurige nieuws dat oud-voorzitster en vriendin Ella Vogelaar onverwacht was overleden. Dit bericht heeft het bestuur, de medewerkers van Nisa for Nisa diep geraakt. Ella kwam in 2010 bij Nisa for Nisa en toonde direct haar grote en warme betrokkenheid bij de vrouwenemancipatie en haar kennis van wat er zich in wijken als Slotervaart afspeelt. Het bestuur, de medewerksters en vrijwilligsters én uiteindelijk ook de vrouwen van onze doelgroep plukken hier de vruchten van. Zij was een grote stimulans, ook na haar vertrek in 2016, bij zich steeds vernieuwende St. Nisa for Nisa.



2.2 Organisatie Nisa for Nisa

De Stichting kent:

- Het Stichtingsbestuur
- De Adviesraad
- Betaalde medewerkers
- Vrijwilligers en vertrouwenspersonen TussenIn (vooralsnog onbetaald)
- Stagiaires

2.2.1 Bestuur

De samenstelling van het bestuur onderging in 2019 een paar wijzigingen. Najoua Benmoussa wisselde haar functie van penningmeester in voor die van algemeen bestuurslid en Eline de Smet trad toe tot het bestuur in de functie van penningmeester. Voorzitter Naima Ajouaau kondigde haar aftreden als voorzitter aan, nadat zij in dienst was getreden als woordvoerder van de Amsterdamse wethouder Touria Meliani. Het bestuur is nog op zoek naar een goede opvolger. Tot die gevonden is, blijft Naima Ajouaau aan als 'aftredend voorzitter'.

Het bestuur kwam in 2019 viermaal bijeen.

Het jaar begon met grote zorgen om het voortbestaan van het Meidenwerk BigSis. De Centrale Stad had op advies van het Stadsdeel Nieuw-West slechts een beperkt deel van de subsidieaanvraag voor de loonkosten van projectleider BigSis, Sarah Attannaz toegekend, waardoor directeur Miemoent El Fakih zich gedwongen zag om hiertegen formeel bezwaar aan te tekenen. In overleg met de Centrale Stad en het stadsdeel en na het horen van de bezwaren is alsnog een aanvullend deel subsidie toegekend, en kon het bezwaar worden ingetrokken. Ook dit jaar werd er veel vergadertijd besteed aan de samenwerking in De Buurtzaak. Het loopt beter dan in eerdere jaren, maar het zou allemaal wel wat efficiënter kunnen. Nisa for Nisa ziet zich als een volwaardige partner in het grotere geheel van De Buurtzaak en zou dat graag goed uitgewerkt willen zien.

Het bestuur van Stichting Nisa for Nisa maakt zich al een tijd zorgen over de versplintering van het aanbod van hulpverlening en activiteiten voor onze doelgroep in de wijk en heeft hierover ook al eerder aan de bel getrokken. Betere samenwerking en vooral inhoudsvol en doelgericht overleg is meer en meer gewenst.

Andere onderwerpen, die in de bestuursvergaderingen ter sprake kwamen waren

- Ontwikkeling van Nisa for Nisa en BigSis, waaronder deelname in het 'Common-project'
- Personeelsaangelegenheden
- Vaststellen van de begroting, jaarverslag en financiële kwartaalverslagen
- Vaststellen subsidieaanvragen en projectaanvragen bij fondsen
- Verantwoordingsrapportages naar fondsen en subsidiegevers
- Deelname aan het Common-project

2.2.2 Samenstelling Stichtingsbestuur



Het bestuur van Nisa for Nisa bestond op 31-12-2019 uit:

- Naima Ajouaau (aftredend) voorzitter
- Eline de Smet penningmeester
- Ellie van den Brom secretaris
- Edien Bartels lid
- Najoua Benmoussa lid (niet op de foto)

2.2.3 De Adviesraad

Nisa for Nisa wordt met raad en daad bijgestaan door de Adviesraad. De Adviesraad kwam tweemaal bijeen. Ter sprake kwamen onder andere de nieuwe manier van subsidieaanvragen, de versnippering in hulpverlening en activiteiten in Slotervaart en het negeren van het succesvolle bestaan van ons project Meidenwerk BigSis door Burgemeester Halsema bij het ontwikkelen van hulpprojecten voor meiden die slachtoffer zijn van sexting.

De Adviesraad bestond op 31 december 2019 uit:

- Samira advocaat, gespecialiseerd in familierecht, het Marokkaanse familierecht
- Bouddount in het bijzonder en vreemdelingenrecht
- Jesse Bos Voorm. weth. Amsterdam Nieuw-West en bestuurslid van St. Kantara
- Arthur Peelen organisatiedeskundige
- Fatima Sabbah oprichtster van Nisa for Nisa en boegbeeld van de organisatie
- Jaap Smit oud rechter van de rechtbank Amsterdam en oud advocaat
- gespecialiseerd in bestuursrecht en vreemdelingenrecht.

2.3 Medewerksters, vrijwilligsters en stagiaires

2.3.1 Medewerksters

Nisa for Nisa heeft de volgende betaalde medewerksters:

- Miemoent El Fakih is directrice van Nisa for Nisa en is belast met de dagelijkse leiding van de stichting, het contact met het bestuur, het coördineren van de bestaande activiteiten projecten van Nisa for Nisa, het opzetten van nieuwe projecten, het onderhouden van contacten met overheid, fondsen en andere vrouwencentra, het begeleiden van de medewerksters, stagiaires en vrijwilligsters.
- Naast de directeur zijn er twee betaalde medewerksters:
 - Naziha Senoussi, verantwoordelijk voor het uitvoeren van het EAP-programma.
 - Sarah Attannaz, jongerenwerkster voor het Meidenwerk BigSis. Sarah Attannaz was eind 2019 tevens projectleidster voor het pilot-project 'Mannen aan Zet!'.



2.3.2 Vrijwilligsters en vertrouwenspersonen

In 2019 zijn er bij Nisa for Nisa meer dan 50 vrijwilligsters actief geweest. Hun inzet is afhankelijk van hun persoonlijke interesse en talenten. Helaas voor Nisa for Nisa hebben wij niet altijd middelen om vrijwilligers te trainen. De begeleiding wordt gedaan door de EAP-medewerkster maar ook hier geldt dat er eigenlijk te weinig begeleidingsuren voor staan. Voor een aantal vrijwilligsters is Nisa for Nisa een stap op weg naar meer sociale en economische zelfstandigheid.

Een steeds knellender probleem vormt het gebrek aan vrijwillige docenten. En dan met name voor het geven van lessen Nederlands. De animo voor deze cursussen neemt steeds meer toe, maar geschikte vrijwilligers om de cursussen te geven zijn moeilijk te vinden. Toch wilde Nisa for Nisa (staf én vrijwillige docenten) de potentiële deelnemers niet in de kou te laten staan en werd er besloten de groepsgrootte te verruimen. Een bestendige oplossing zou zijn als professionele en gesubsidieerde taalaanbieders in Amsterdam bereid zouden zijn om de plek waar hun activiteiten plaatsvinden (deels en met name voor de laaggeletterde vrouwen) te verleggen naar de locatie van Nisa for Nisa/De Buurtzaak. Nisa for Nisa zou graag samenwerkingen de taalaanbieders aangaan.

De vertrouwenspersonen worden ingezet als ondersteuner en hulpverlener bij TussenIn en bij het Juridisch Spreekuur. Zij geven hulp en ondersteuning en/of begeleiden individuele vrouwen naar de professionele hulpverlening of instanties. Aan de andere kant geven de betaalde medewerkers weer begeleiding aan de vertrouwenspersonen.

Nisa for Nisa is in de kern een organisatie van, voor en door vrouwen gebleven. Voor een groot deel komen de vrijwilligsters dan ook voort uit de eigen doelgroep. Zonder hun betrokkenheid en inzet zou Nisa for Nisa haar werk niet kunnen doen. Bij wijze van bedankje werd de vrijwilligsters aangeboden om gratis deel te nemen aan enkele excursies.

Nisa for Nisa voert, ondanks het krappe budget dat hiervoor beschikbaar is, nog steeds het programma TussenIn uit

2.3.3 Stagiaires

Nisa for Nisa vindt het belangrijk dat studenten op MBO, HBO en Universiteit de mogelijkheid krijgen om in de praktijk leerervaringen op te doen. Ook in 2019 hebben zij weer ervaringen opgedaan in het werken met de doelgroep binnen een organisatie als Nisa for Nisa.

Stagiaires voerden daarbij onder supervisie van een van de medewerkers stageopdrachten uit. Ook kregen zij de gelegenheid kennis te maken en zich te verdiepen in de verschillende terreinen waarop Nisa for Nisa zich beweegt (zoals hulp en ondersteuning, integratie, gezondheid, opvoeding, kennismaken met en verdiepen in achterstand, etc). Stages werden afgesloten met een stageverslag en een eindgesprek tussen de stagiair, de stagebegeleider van Nisa for Nisa en de stagebegeleider van de opleiding. Nisa for Nisa krijgt veel meer aanvragen voor stageplaatsen dan dat er plekken binnen de organisatie zijn. De aanvragen waar geen plaats voor is worden doorgestuurd naar het stagebureau van de Gemeente Amsterdam.

In 2019 werden de volgende stages geboden door Nisa for Nisa:

- 2 studenten van opleiding HBO Social Work
- 4 studenten van opleiding MBO ROC Social Work administratie niveau 4
- 1 student van opleiding MBO juridisch administratief medewerker niveau 4
- 1 studenten van opleiding MBO MWD niveau 4

Voor Meidenwerk BigSis was dat:

- 4 studenten van de opleiding MBO social work niveau 4
- 1 student van de opleiding HBO MWD

Naast stagiaires van MBO en HBO opleidingen stond Nisa for Nisa ook open voor studenten en promovendi in het WO, o.a. van de Vrije Universiteit Amsterdam. Zij deden onderzoek onder de doelgroep en hebben mede vorm en invulling gegeven aan projecten.

2.4 Subsidies en fondsen

Nisa for Nisa ontving in 2019 vanuit diverse bronnen financiële bijdragen. De subsidie van stadsdeel Nieuw West vormde de basis. Aangezien deze basissubsidie onvoldoende was in 2019 om de exploitatie van Nisa for Nisa rond te krijgen en de activiteiten uit te voeren, doet Nisa for Nisa ook een beroep op fondsen en andere financiers.

Nisa for Nisa ontving in 2019 bijdragen van:

- Gemeente Amsterdam, Centrale stad
- Gemeente Amsterdam, afdeling Service Punt Emancipatie (SPE)
- Idem, Afdeling Participatie
- Idem, Stadsdeel Nieuw West en Bewonersinitiatieven Nieuw-West
- Fonds Sluyterman van Loo

- Oranje Fonds
- VSBfonds
- KANSfonds

Nisa for Nisa is haar subsidiegevers en de fondsen zeer erkentelijk voor hun bijdragen en het vertrouwen, dat zij daarmee stellen in de organisatie.

2.5 Gegevens deelnemers Nisa for Nisa

2.5.1 Informatie over de deelnemers

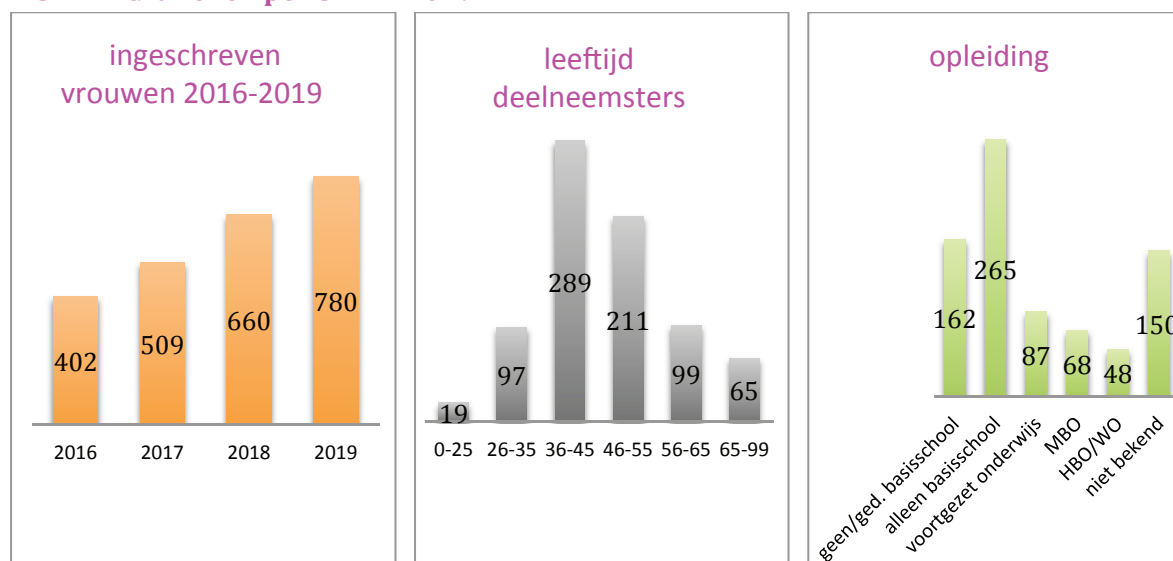
Eind 2019 waren er bij Nisa for Nisa 780 vrouwen ingeschreven. Dit is een toename van bijna 20% t.o.v. 2018. Hierbij zijn de ca 50 vrijwilligsters inbegrepen. Zij zijn actief in hun rol als vertrouwenspersoon, docente, gastvrouw, coördinator van een activiteit of voor andere hand- en spandiensten. Aan de activiteiten werd deelgenomen door ca. 725 vrouwen.

Bleef in 2018 het aantal meiden dat bij Meidenproject BigSis was aangesloten achter bij de aantallen in 2016 en 2017; in dit verslagjaar heeft zich dit volledig hersteld. Eind 2019 waren er 49 meiden binnen BigSis actief, hetgeen ruim een verdubbeling betekent. Ook oudere meiden weten de weg weer naar BigSis te vinden en vinden er een plaats waar zij zich persoonlijk kunnen ontwikkelen.

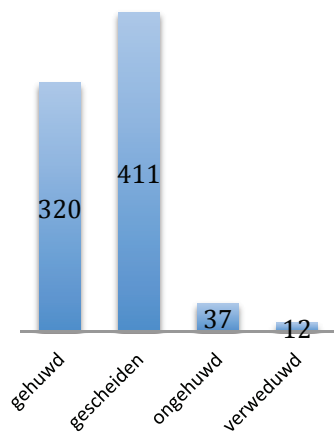
De grote meerderheid van de deelnemers wonen in Amsterdam Nieuw-West, maar er komen ook vrouwen uit andere stadsdelen op de activiteiten van Nisa for Nisa af. Praktisch alle vrouwen (ca. 89%) hebben een Nederlands-Marokkaanse achtergrond. De overige vrouwen komen uit diverse landen, vooral uit Afrikaanse landen of landen uit het Midden-Oosten. Eind december 2019 waren er dus in totaal 829 (jonge en oudere) vrouwen bij Nisa for Nisa betrokken, waaronder ook de 50 vrijwilligsters.

Behalve deze vrouwen, namen er incidenteel vrouwen deel aan eenmalige activiteiten (zoals bijv. voorlichting) van Nisa for Nisa. De gegevens van deze vrouwen werden niet altijd geregistreerd.

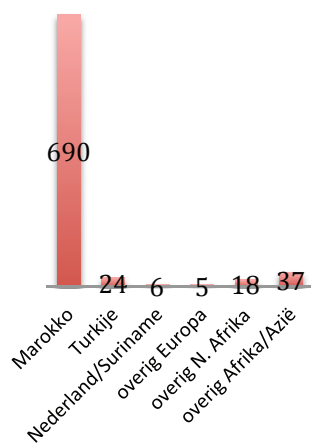
2.5.2 Grafieken per 31-12-2019



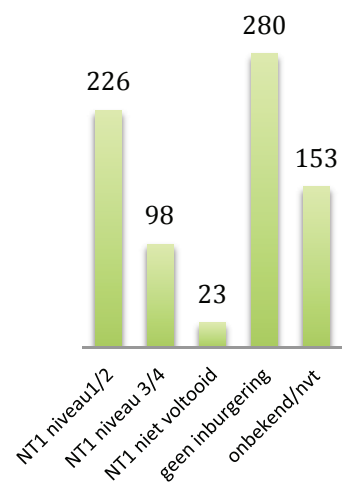
burgerlijke staat



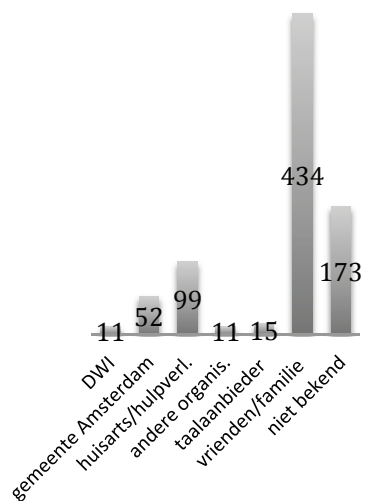
land van herkomst



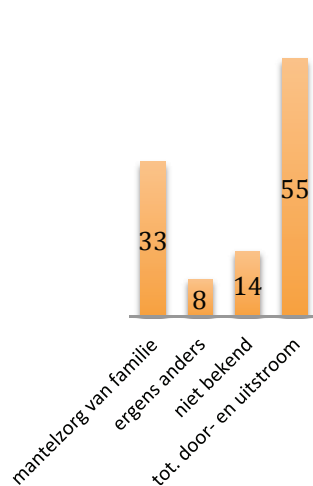
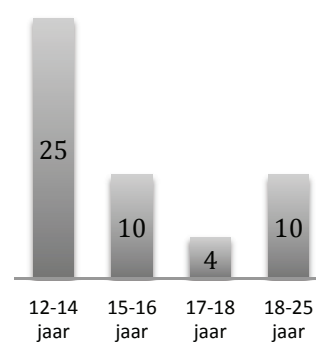
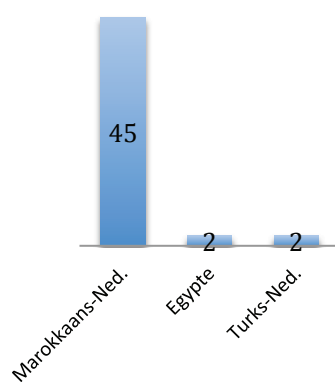
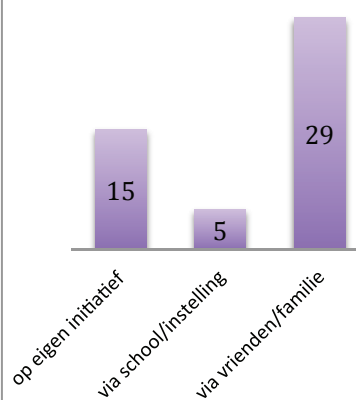
inburgering



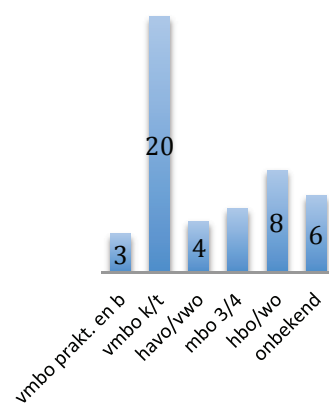
verwijzing door



door- en uitstroom

leeftijd meiden
Big Sisafkomst meiden
Big Sisverwijzing naar
Big Sis

opleiding meiden



2.6 Inloop/ontmoeting, Reguliere activiteiten en Projecten

Het belangrijkste instrument dat Nisa for Nisa heeft, is het laagdrempelig organiseren van activiteiten tbv de vrouwen uit de doelgroep. Daarmee stelt Nisa for Nisa zich ten doel de vrouwen te motiveren zichzelf verder te ontwikkelen. Nisa for Nisa wil dat vrouwen zich actief betrokken gaan voelen bij de ontwikkeling van zichzelf en van anderen. Het zelf ter hand nemen van de organisatie van activiteiten wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Deelname aan de activiteiten heeft tot gevolg dat de vrouwen 'in beweging' komen, meer mobiel worden en meer structuur in hun leven krijgen. Dit gebeurt o.a. door het meewerken binnen de organisatie, wat de betrokkenheid van vrouwen bij maatschappelijke thema's en het zelfbewustzijn verhoogt. Van belang is ook dat veel vrouwen, via de deelname aan activiteiten uit een zeker isolement komen en vriendschappen sluiten en onderhouden.

Nisa for Nisa kent in de praktijk 3 'soorten' activiteiten:

- Inloop en Ontmoeting
- Reguliere activiteiten
- Projecten



2.6.1 Inloop en ontmoeting

Inloop en ontmoeting bieden vaak de eerste kennismaking van vrouwen met Nisa for Nisa. Deze vrouwen komen bij Nisa for Nisa via mond-tot-mond reclame van vriendinnen of burens, maar ook op advies van andere organisaties zoals het onderwijs, de huisarts of de reguliere hulpverlening. Deze 'eerste' periode is bedoeld om vrouwen kennis te laten maken met Nisa for Nisa. Om te 'snuffelen' aan het aanbod en om hen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Aan de inloop zijn geen andere beperkingen dan de standaard openingstijden van Nisa for Nisa. Medewerksters of vrijwilligsters zijn altijd beschikbaar en bieden een luisterend oor en een welgemeend advies. Op deze manier ervaren de bezoekers de warmte die een zelforganisatie kan bieden.

2.6.2 Reguliere activiteiten

Reguliere activiteiten sluiten aan bij de leefwereld en interesses van de deelnemers.

Nadrukkelijk worden in alle activiteiten ook de EAP-doelen van Nisa for Nisa meegenomen.

Soms is er ook sprake van specifieke andere/aanvullende doelen. Naast gezellig bezig zijn is er altijd actieve aandacht voor wat vrouwen bezighoudt. De aanwezige vrouwen weten zich verzekerd van de aandacht van de andere deelnemers en van de docente/begeleidster.

Eventueel wordt een vrouw in contact gebracht met de EAP-medewerkster, met iemand van het Juridisch Spreekuur of met een vertrouwenspersoon van TussenIn.

De reguliere activiteiten worden over het algemeen door Nisa for Nisa zelf georganiseerd en begeleid door vrijwilligsters. Ook zijn deze in principe doorlopend, waarbij vrouwen in-, door- of uitstromen. Natuurlijk zijn er veel vrouwen die trouw bij iedere bijeenkomst aanwezig zijn, anderen komen meer incidenteel.

Het EAP-programma is ook voor een belangrijk deel in de reguliere activiteiten terug te vinden, maar speelt zeker ook een belangrijke rol bij het opzetten van de projecten.

Door middel van deze eigen activiteiten komen de vrouwen en meiden buitenshuis en naar Nisa for Nisa. Ze raken vertrouwd met de omgeving. Daarna biedt doorstroming naar projecten binnen of buiten Nisa for Nisa hen mogelijkheid zich verder te ontwikkelen.

Meer en meer speelt contact met 'lotgenoten' een belangrijke motivatie om voor de één of meerdere activiteiten te kiezen. Dit heeft ook tot gevolg dat deelnemers meer en meer geneigd

zijn om hun deelname als een vast punt in de week te zien. Het benoemen van een coördinator/trekker voor activiteiten helpt hierbij ook. Deze vrouwen zijn zelf ook deelnemer aan de activiteit, maar bekommeren zich ook over de voortgang ervan.

2.6.3 Projecten

Projecten hebben een nadrukkelijke focus op het weerbaar worden van vrouwen om daarmee te komen tot meer zelfbeschikking, activering en participatie (EAP-programma). Het biedt vrouwen de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen en door te groeien in of buiten Nisa for Nisa. Projecten zijn gericht op persoonlijke ontwikkelen van de deelnemende vrouwen, waarvoor de middelen voorlichting, educatie, discussie en begeleiding worden ingezet. Zij zijn thematisch opgezet en zijn een vervolg op de signalen die Nisa for Nisa oppikt van de deelnemers, andere organisaties of uit de maatschappij in het algemeen. Anders dan in de reguliere activiteiten verbinden de deelnemers zich in de regel aan het project voor de gehele duur van het project. Projecten zijn meer in de tijd afgebakend en zijn in de regel mogelijk gemaakt door bijdragen uit specifieke subsidies en van bijdragen uit fondsen. Voorbeelden van projectthema's zijn: huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, religieuze huwelijken, radicalisering/polarisatie, het kiezen van een partner, opvoeding, gezondheid en het betrekken van mannen bij het bereiken van de EAP-doelen.

2.6.4 Nieuwe activiteiten en projecten in 2019

In 2019 zijn o.a. de volgende nieuwe activiteiten en projecten gestart dan wel gehouden:

- Ondersteuning ouderengroep Andalus
- Conversatielessen Nederlands
- De Wandelgroep
- Zwemlessen
- Workshops Bewegen en Gezonde Voeding
- Ondersteuning senioren groep Noor
- Opvoedebatten
- Training en Dialooggroepen 'Mannen-aan-Zet!'
- Filmfestival Emancipatie Nieuw-West F.E.N.
- Expertmeeting 'Veilig Opgroeien'
- 'Vrouwen in Nieuw-West'
- Tentoonstelling '50 jaar Marokkaanse Migratie'



2.7 Programma Empoweren, Activeren en Participeren – EAP

EAP is het door Nisa for Nisa ontwikkelde programma dat in 2011 is opgezet. EAP staat voor Empoweren, Activeren en Participeren met als doel vrouwen te bereiken, die niet of slechts moeizaam participeren in de lokale samenleving. De directe aanleiding voor dit programma was het toenmalige partnerschap van Nisa for Nisa in het Huis van de Wijk/De Buurtzaak, waarbij een medewerkster in het Huis van de Wijk/De Buurtzaak werd gedetacheerd om daar het werk van Nisa for Nisa uit te voeren. EAP is een proces in beweging, dat steeds aangepast kan worden aan nieuwe ontwikkelingen en vragen vanuit de doelgroep.

In die periode had Nisa for Nisa zelf ook een eigen locatie in de Johan Jongkindstraat.

Nadat Nisa for Nisa in de zomer van 2017 naar het gebouw van de Ru Paré Community/De Buurtzaak verhuisde, werd het EAP programma geïntegreerd in het aanbod van Nisa for Nisa.

Met ingang van 2019 kreeg Nisa for Nisa de volledige verantwoordelijkheid over EAP, met inbegrip van de financiering ervan.

Nisa for Nisa heeft in 2018 in haar ruimten in de Ru Paré Community, maar ook in voorkomende gevallen in de ruimten van de Huis van de Wijk/De Buurtzaak tal van activiteiten en projecten opgezet om vrouwen bewuster, sterker en vaardiger te maken.

Bij de invulling van het aanbod werkt Nisa for Nisa nauw samen met andere organisaties en instanties, in en buiten de wijk. Bijvoorbeeld het stadsdeel Nieuw-West, GGD/Veilig Thuis, Ouder en Kindteam-OKT, ProDemos, PuntP en vanzelfsprekend met de collega emancipatiecentra in het stadsdeel Hippe Heks, Vrouw & Vaart en Daadkr8. Het EAP-programma is zo opgezet dat het programma ook elders opgezet en uitgevoerd kan worden.

Naziha Senoussi is, als medewerkster EAP, bij Nisa for Nisa verantwoordelijk voor de uitvoering van deze activiteiten. Zij wordt daarin ondersteund door directeur Miemoent El-Fakih en in de uitvoering bijgestaan door vrijwilligsters en stagiaires. Zelf biedt zij begeleiding aan een aantal vrijwilligsters van Nisa for Nisa.

In 2019 is hierin een nieuwe stap gezet door het aangaan van samenwerking met de Protestantse Regengemeente De Ark in de Sierpleinbuurt. Nisa for Nisa organiseert hier nu, met vrouwen van Nisa for Nisa een wekelijks 'inloop-ontbijt' voor oudere buurtbewoners. Tijdens dit ontbijt is er alle gelegenheid voor het onderlinge gesprekken en uitwisseling van ervaringen.

Amina, een bijzondere bezoeker

Amina, (dit is niet haar echte naam), is een moeder van vijf kinderen tussen de 11 en 23 jaar oud zijn. Zij is begin 40 en woont met haar man en kinderen in Amsterdam. Amina is in Nederland opgegroeid en spreekt de Nederlandse taal goed. Op een dag liep zij bij Stichting Nisa for Nisa binnen. Zij kwam om te informeren over de activiteiten en vroeg zich af wat Nisa for Nisa voor haar kon betekenen. Langere tijd hoorde of zag Nisa for Nisa haar vervolgens niet. Tot zij ineens weer terug was met dezelfde vraag en vanaf dat moment bleef zij ook betrokken. De EAP-medewerkster zag dat Amina kwaliteiten had die zij zou kunnen inzetten als vrijwilligster. Ondanks dat zij de Nederlandse taal goed spreekt, was dit voor het eerst dat zij iets buitenshuis ondernam. Na een aantal maanden vertelde Amina dat zij eigenlijk nooit buiten kwam. Haar man vindt het eigenlijk ook maar niks dat zij nu actief buitenshuis werd. Na wat doorvragen kwam de EAP-medewerkster erachter dat zij, sinds haar huwelijk en de

kinderen, niets voor zichzelf heeft ondernomen. Ook heeft zij hier geen vrienden of eigen familie en zij vertelde ook dat haar man ook thuis zit zonder baan.

De EAP-medewerkster betrok haar bij de Voorlichtingen en andere bijeenkomsten door haar iedere keer persoonlijk te bellen en uit te nodigen. Dit gaf Amina een prettig gevoel en het zorgde ervoor dat zij steeds vaker bij Nisa for Nisa kwam. De activiteiten waar zij aan heeft meegedaan, de vertrouwelijke gesprekken die zij heeft kunnen voeren en de vrouwen die zij heeft leren kennen, hebben allemaal een positieve impact op Amina gehad.

Door de ervaring die zij daarmee heeft opgedaan, heeft Amina haar eigen wereld vergroot en is zij nu bij een organisatie in haar eigen buurt werkzaam als vrijwilliger bij een organisatie voor maatschappelijke dienstverlening. Daardoor heeft ze een stuk minder tijd om bij Nisa for Nisa langs te komen, maar als het even kan komt zij nog steeds op de Nisa for Nisa bijeenkomsten.

2.9 Meidenwerk BigSis

2.9.1 Inleiding

Sinds 2008 richt Nisa for Nisa zich met het programma Meidenwerk BigSis op kwetsbare jonge meiden. BigSis is al meer dan tien jaar de plek voor bi-culturele meiden uit Slotervaart. Voor deze opgroeiende meiden is het van essentieel belang om een vaste plek in de wijk hebben. Bij Nisa for Nisa hebben zij de beschikking over een huiskamer die alleen voor hen bestemd is. Zij kunnen hier samen komen en kunnen er zichzelf zijn.

Binnen het kader van Meidenwerk BigSis krijgen de meiden een breed aanbod aan activiteiten en projecten en krijgen zij de aandacht -individueel of als groep- die zij behoeven.

De kern van het werk van BigSis is het creëren van de voorwaarden waarbinnen de meiden elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen delen en cursussen, trainingen of workshops kunnen volgen. Deze activiteiten moeten de meiden helpen om zich te kunnen ontwikkelen tot sterke en volwassen vrouwen.

De kernbegrippen om BigSis in de praktijk ook te laten werken zijn: laagdrempeligheid, continuïteit en adequate ondersteuning en begeleiding. Door o.a. steeds meer aandacht aan deze kernbegrippen te besteden, krijgt BigSis steeds meer aansluiting bij de (ook jongere) meiden van Slotervaart en neemt ook het aantal meiden dat zich met BigSis verbonden voelt, gestaag toe.

Ook (individuele) begeleiding en ondersteuning krijgen een steeds belangrijkere plek in het werk van BigSis. Niet alleen meldden meiden zich zelf aan voor begeleiding, ook klopten er in het afgelopen jaar meerdere moeders bij BigSis aan met de vraag om één op één begeleiding of ondersteuning voor hun dochter(s). Deze begeleiding of ondersteuning wordt gegeven door de jongerenwerkster of door een van de BigSis stagiaires SPD.

Het aanbod en de werkwijze van BigSis hebben er in 2019 toe geleid dat de overgrote deel van de deelnemende meiden gegroeid is als het gaat om hun weerbaarheid, hun vaardigheden bij het maken van eigen keuzes en ook bij het durven aanvaarden van formele hulpverlening.

2.9.2 Deelnemers BigSis

BigSis bereikt een grote verscheidenheid aan meiden met een bi-culturele achtergrond. Naast een aantal overeenkomsten, zijn er ook grote onderlinge verschillen. Geen enkel mens is gelijk en ook hun behoeften en vragen verschillen. De leeftijd van de meiden varieert van 12 tot 27 jaar. Binnen haar deelnemersgroep onderkent BigSis drie groepen meiden:

Groep 12 tot 16 jarigen

De grootste groep deelnemers van BigSis bestaat uit meiden van 12 tot 16 jaar. Per week is er voor deze groep een aanbod van tweemaal vijf uur, waarin ontmoeting, cursussen en groepsgesprek centraal staan.

Uit deze bijeenkomsten blijkt dat er onder deze jonge meiden veel behoefte is aan een meer individuele begeleiding of ondersteuning. Om hun hart te kunnen luchten hebben zij behoefte aan een luisterend oor en advies. Vaak gaat het daarbij om school, de thuissituatie of over problemen met het aangaan en onderhouden van relaties. Wel wordt goed gekeken naar de situatie en de vraag om begeleiding of ondersteuning van het meisje, want zo nodig worden de meiden doorverwezen om de juiste ondersteuning te krijgen.

Groep 17+ meiden

Deze groep bestaat vooral uit meiden die een HBO of WO opleiding volgen. Zij komen eens per week samen en richten zich vooral op het verwerven van een eigen plek in de maatschappij. Dit

doen zij door bij BigSis workshops en trainingen te volgen en zelfstandig dialoogavonden te organiseren. Het gaat hierbij om meiden die grote waarde hechten aan hun eigen invulling van een islamitische identiteit en zich ook als zodanig kleden en gedragen. Zij voelen de afstand die hierdoor t.o.v. de Nederlandse maatschappij ontstaat en kampen met obstakels zoals discriminatie, vooroordelen en culturele ideeën van wat een jonge vrouw behoort te doen.

Groep Oudere meiden/jonge vrouwen met een vraag om begeleiding en ondersteuning

Deze groep met oudere meiden/jonge vrouwen in de leeftijd van 19 tot 27 jaar, klopten zelfstandig bij BigSis aan met een min of meer specifieke vraag om begeleiding en ondersteuning. Vaak geven de meiden aan niet meer te weten wat te doen. Het gaat hierbij meestal om meiden/jonge vrouwen die erg botsen met de verwachtingen vanuit hun ouders/familie, altijd de behoefte van de ander voorop zetten en niet weten hoe zij voor zichzelf kunnen of mogen kiezen. De ondersteuning/begeleiding wordt meestal in samenwerking gedaan met formele hulpverlening, zoals die aangeboden wordt door psychologen of Jeugdzorg.

2.9.3 Aanpak meidenwerk

Bij de drie groepen van BigSis gaat het om kwetsbare jonge meiden die worstelen met verscheidende knelpunten. Vanuit de veilige huiskamer biedt BigSis een plek om hen bij het aanpakken van deze knelpunten ondersteuning te bieden.

De kern van de aanpak van BigSis is gericht op:

- Versterken van weerbaarheid en zelfstandigheid
- Omgaan met (seksueel) grensoverschrijdend gedrag
- Veilig omgaan met sociale media
- Omgaan met expose en buitensluiting
- Omgaan met verliefdheid en relaties
- Risico verkleinen tot voortijdig schooluitval
- Balans ontwikkelen tussen verschillende leefwerelden (thuis, school en straat)

Op verschillende manieren wordt er ondersteuning en ontwikkeling geboden aan de deelnemers van BigSis. Niet alleen richt BigSis zich op eigen ontwikkeling, maar wordt ook aandacht besteed aan het versterken en ontdekken van talenten, samenhangigheid en plezier.

2.9.4 Ontwikkelingen BigSis

Het afgelopen jaar is het aantal deelnemers van BigSis erg gegroeid. Dit geldt vooral voor meiden van 12 jaar tot 16 jaar die zich vooral ‘van-horen-zeggen’ en via andere meiden bij BigSis aansluiten. Het verhaal is dan steeds dat zij hoorden dat BigSis voor hen persoonlijk veel oplevert. Daarnaast worden meiden ook vaak door moeders aangemeld. BigSis ziet dit als een uiting van vertrouwen van de ouders.

BigSis houdt nauw contact met de ouders van de (wat jongere) meiden. Zo zijn er, als de noodzaak daartoe gevoeld wordt, huisbezoeken en worden de jonge meiden in de avond door de jongerenwerkster, een vrijwilligster of een stagiaire naar huis gebracht. Vanuit de staf van BigSis is er ook regelmatig contact met moeders tijdens de dialoogavonden. Deze moeder/dochter dialogen hebben een bijzondere plek in het aanbod van BigSis. Meiden en hun moeders reflecteren tijdens deze dialoogavonden samen en met elkaar over, voor de ontwikkeling van meiden, belangrijke thema's, waarin meiden (maar ook de moeders) durven aan te geven waar zij mee worstelen.

- Met **Argan en Young Amsterdam** organiseert BigSis, op basis van documentaires, films en actuele thema's dialoogavonden en bijeenkomsten.
- **Streetcornerwork of Elance** worden ingeschakeld als meiden extra ondersteuning nodig hebben. Dit gebeurt vooral als meiden specifieke hulpvragen hebben die beter door coaching kan worden opgepakt. Deze organisaties dienen ook als klankbord voor BigSis op het moment dat rond bepaalde situaties advies gewenst is.
- Het **Ouder- en Kindteam Amsterdam (OKT)** wordt ingeschakeld als er een specifieke hulpverleningsvraag is zoals faalangst training of rouwverwerking. Daarnaast zijn zij ons aanspreekpunt als het gaat om ontwrichtte thuissituaties, het inschakelen van thuisbegeleiding die, bij specifieke hulpvragen, met ouders gevoerd moeten worden.
- BigSis werkte samen met **Qupido en Seksmatters** als er specifieke expertise nodig was. Bijvoorbeeld bij het invulling geven van thema's als 'sociale media' of 'gender-gelijkheid'. Daarbij verzorgden deze organisaties training en/of voorlichting.
- Op het gebied van creativiteit- en talentontwikkeling werd samengewerkt met het **Amsterdam Museum** en met **Pakhuis de Zwijger**. Op basis van foto's (die ook zijn tentoongesteld), interviews en coaching, bij het vertellen van verhalen en het gebruiken van verschillende werkvormen, is er op positieve manier ingespeeld op het versterken van de weerbaarheid en het zelfbeeld van de meiden.

2.9.6 Reguliere activiteiten en projecten BigSis

Binnen het Meidenwerk BigSis worden zowel reguliere activiteiten als meer specifieke projecten ontwikkeld en uitgevoerd. Enerzijds zijn er de wekelijkse reguliere en vaste activiteiten met een ontspannen karakter die het hele jaar door uitgevoerd worden. Deze activiteiten zijn gericht op het met elkaar actief bezig zijn en geven de meiden een continuïteit. Zij vormen de bouwstenen voor de ontwikkeling van meiden.

Daarnaast worden er het gehele jaar door ook projecten uitgevoerd, waarvoor vaak samenwerking met andere organisaties gezocht wordt. De projecten zijn thematisch en sluiten aan op actuele gebeurtenissen, onderwerpen die de meiden lastig vinden (weerbaarheid, identiteit en zelfredzaamheid) en het vinden van een balans tussen de verschillende leefwerelden waarin zij zich bevinden.

2.10 Pilot-project 'Mannen aan Zet!'

2.10.1 Inleiding

Het pilotproject 'Mannen aan Zet!' is een in 2018 door Nisa for Nisa geïnitieerd project om mannen meer te betrekken bij het emancipatieproces van vrouwen en van jongeren en daar in hun gezinnen ook de vruchten van te plukken.

Het project kende 3 kernactiviteiten:

- Kadervorming van mannen en vrouwen (ook jongvolwassen jongens en meiden).
- Het opzetten en uitvoeren van dialoogbijeenkomsten met mannen en vrouwen uit de betreffende doelgroep. Het nieuw-getrainde kader treedt daarbij op als discussieleider.
- Verwerking van de opgedane ervaringen met een weerslag daarvan in een methodiekbeschrijving en de publicatie daarvan. Hiervoor is ook ondersteuning gevraagd van de afdeling Sociale en Culturele Antropologie van de Vrije Universiteit.

'Mannen aan Zet!' is financieel mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het **Kansfonds** en het **VSBFonds**.

Binnen Nisa for Nisa is Sarah Attennaz als projectleidster aangesteld. Later raakte de EAP-medewerkster Naziha Senoussi ook nauw betrokken bij de organisatie en uitvoering van de uiteindelijke dialoogbijeenkomsten.



In december 2018 vond de start van de pilot plaats met een expertmeeting. Deze bijeenkomst had als doel draagvlak te creëren bij professionals en Nisa for Nisa-deelnemers. Op deze bijeenkomst zelf was er veel steun voor het initiatief en ook op de vraag om te participeren werd positieve respons gegeven. Met dit uitgangspunt kon gestart worden met het werven van mannen en vrouwen die bereid zouden zijn het kader te vormen voor de dialoogbijeenkomsten. Onverwacht verliep deze fase nogal moeizaam. Niet alleen het plannen van afspraken, maar ook de bereidheid van (collega) organisaties om ook in de praktijk te participeren, stuitte op nogal wat weerstand. Met name verliep dit proces moeizaam bij de organisaties met (voornamelijk) een mannelijke achterban. Toch is het gelukt om uiteindelijk met vijf organisaties samenwerkingsafspraken te maken en hebben zij ook de sleutelfiguren voorgedragen die bereid waren om deel te nemen aan de cursus ‘Train-de-Trainers’. Een en ander leidde tot een zekere vertraging in het proces. Uiteindelijk kon de cursus ‘Train-de-Trainers’ eind maart 2019 van start gaan.

2.10.2 Kadervorming ‘Train-de-Trainers’

Voor de kadervorming ‘Train-de-Trainers’ maakte Nisa for Nisa gebruik van een externe professional, Rahma el Hannoufi, die samen met de coördinator van Mannen aan Zet! de cursus ontwikkelde en uitgevoerd heeft.

Omdat de meeste deelnemers geen ervaring hadden met gespreksleiding rond essentiële en gevoelige vragen, is er gekozen voor een opzet waarin zij vooral leerden aan de hand van onderlinge dialogen rond de afgesproken thema’s. En natuurlijk zijn er handvatten aangeboden om de dialogen optimaal uit te voeren en veiligheid binnen de dialoog-groepen te waarborgen. Na de training is met iedere opgeleide dialoogleider een plan gemaakt om de dialoogbijeenkomsten op te starten. Jammer genoeg viel dit samen met de ramadan, gevolgd door de zomermaanden en vakanties. De uiteindelijke dialoogbijeenkomsten aan het eind van de zomer beginnen.

2.10.3 De dialoogbijeenkomsten

Oorspronkelijk was de opzet dat alle groepen uit zowel mannen als vrouwen (of jongens en meiden) zouden bestaan. Dat bleek in de praktijk niet haalbaar. Een deel van de samenwerkingspartners en potentiële dialoogleiders bevindt/bevond zich nog in een ontwikkelingsfase. Het gevolg van het bespreken van een aantal taboeonderwerpen in een gemengde groep zou zijn dat bepaalde onderwerpen niet zouden aanslaan en dat dit een negatief effect op het gehele project zou hebben. De randvoorwaarde dat iedereen zich in de dialooggroep veilig en vertrouwd zou moeten voelen, is daarom leidend voor het formeren van de groepen geworden.

Omdat er toch een behoorlijke tijd zat tussen de training en de uitvoering enerzijds én om de dialoogleiders een goede start te geven anderzijds, heeft er in september eerst nog een

supervisie-bijeenkomst plaatst gevonden. Hierbij zijn de thema-onderwerpen nog eens kort herhaald, de handvatten weer benoemd en zijn er planningen gemaakt voor de dialogen.

In totaal zijn er vijf groepen geformeerd, die elk 5 maal bijeen is gekomen.

- 1 vrouwengroep (met 12 deelnemers)
- 1 mannengroep (met 12 deelnemers)
- 1 meidengroep (met 12 deelnemers)
- 1 mixed groep van mannen en vrouwen (met 8 deelnemers)
- 1 mixed groep van jongeren (met 10 deelnemers)

De volgende thema's zijn in dialogen behandeld:

- Gezin
- Opvoeding
- Liefde
- Religie
- Cultuur

In de tussenrapportage van de dialoogleiders kwam van meet af aan een positieve terugkoppeling. Er was in de groepen sprake van veel herkenning, respect en empathie. De deelnemers konden vrijelijk en eerlijk praten over hun opvattingen, gedachtegangen en ervaringen. Vooral bij het bespreken van zwaardere en schrijnende onderwerpen was dit van groot belang en werd de in de groep gedeelde empathie, als erg warm ervaren. Ook als de meningen (soms zeer) verdeeld waren, werd er toch wel veel begrip voor elkaar getoond. Zeker bij de gemixte groepen leidden de dialogen geregeld tot nieuwe inzichten.

2.10.4 Conclusies Pilot

- In het pilotproject 'Mannen aan Zet!' was in alle opzichten sprake van een echte pilot. Dit geldt voor Nisa for Nisa, voor de samenwerkingspartners, voor de dialoogleiders en voor veel van de deelnemers. Daarbij hoort ook 'vallen en opstaan'. Toch is er doelgericht gewerkt en is de pilot, ondanks de tegenslagen, nooit in gevaar gekomen.
- De heersende cultuur in veel gezinnen (en in hun organisaties) is weerbarstiger dan in eerste instantie werd aangenomen. Veel mannen en vrouwen, meiden en jongens zijn op zich best bereid om zich kwetsbaar op te stellen en vrijelijk te spreken over de eigen opvattingen en ervaringen, maar blijven vaak toch binnen de 'eigen' gender-bepaalde grenzen.
- Degenen die daar in de pilot overheen gestapt zijn, hebben dit als een positieve stap gezien. In het kader van de doelen van de pilot is dat grote winst.
- De manier waarop m.n. in de groepen van mannen en vrouwen/jongens en meiden op elkaar gereageerd werd, stemt hoopvol voor een vervolg in de toekomst.

2.11 Individuele hulp en ondersteuning/Project TussenIn

2.11.1 Start

Nisa for Nisa biedt vanaf 2012 ook individuele hulp en ondersteuning die vervat is in het project TussenIn. Het model van dit project is overgenomen van stichting Al Amal in Utrecht. Al Amal heeft indertijd vrouwen uit de eigen doelgroep van Nisa for Nisa tot vertrouwenspersoon opgeleid. TussenIn werd financieel mogelijk gemaakt door een bijdrage gedurende 3 jaar van een anoniem fonds en het fonds R.C. het Maagdenhuis. Nadat deze bijdragen niet langer beschikbaar waren is TussenIn op een lager pitje op vrijwillige basis door een aantal vertrouwenspersonen voortgezet en kon het daardoor haar potenties niet langer waarmaken.

2.11.2 Uitgangspunten TussenIn

Voor veel vrouwen en gezinnen uit de doelgroep is de drempel te hoog om zelfstandig contact te leggen met de reguliere hulpverlening/instanties en ook voor de hulpverlening/instanties is de stap naar deze doelgroep door cultuurverschillen en taalbarrières nog vaak erg moeilijk. TussenIn slaat een brug tussen vrouwen en hun gezin en de reguliere hulpverlening en instanties. Het aanbieden van individuele hulp en ondersteuning is inmiddels ingebed in het totale aanbod van Nisa for Nisa. Het luisterend oor en de reflectie door een vertrouwenspersoon zijn voor vrouwen van groot belang gebleken. Vrouwen (en hun gezin), die soms diep in de problemen zijn gekomen, krijgen via TussenIn de ondersteuning en begeleiding die hun problemen kunnen verlichten of oplossen. Velen werden in de afgelopen jaren met succes vanuit TussenIn in contact gebracht de regulieren hulpverlening en instanties.

Het voordeel van 'TussenIn' is de toegankelijkheid. Vrouwen uit de wijk helpen andere vrouwen. In de eerste jaren van het project kon Nisa for Nisa hen een uitgebreide training tot vertrouwenspersonen aanbieden, maar omdat Nisa for Nisa hiervoor geen middelen meer heeft gekregen, worden deze vrouwen nu ingewerkt en begeleid door andere vertrouwenspersonen. Het gaat bij vertrouwenspersonen om vrouwen die al veel weten van hun wijk, er veel mensen kennen en vaak goed op de hoogte zijn van hun persoonlijke situatie. Zij hebben over het algemeen een lagere drempel om met gezinnen in contact te komen dan de reguliere hulpverlening en instanties. Hun tussenkomst, uit naam van TussenIn, maakt de weg naar hulp vrij en kunnen escalaties vaak voorkomen worden.

In haar opzet is het de bedoeling dat bij TussenIn het mes aan twee kanten snijdt. Aan de ene kant d.m.v. de methodiek van TussenIn daadwerkelijk vrouwen te helpen die een beroep op het aanbod doen. Aan de andere kant worden de begeleidende vrouwen deskundig getraind tot goed inzetbare vertrouwenspersonen en ontwikkelen zij zich aanzienlijk. Daarbij was en is het streven steeds om hen ook een arbeidsovereenkomst te bieden voor de uren dat zij binnen TussenIn werken. Helaas beschikt Nisa for Nisa niet over voldoende middelen om zowel de training als de arbeidsovereenkomst aan te bieden. En kan er al helemaal geen sprake van zijn de vertrouwenspersonen naar behoren te belonen voor hun inzet. Maar Nisa for Nisa blijft er hard aan werken om dit in de toekomst wel mogelijk te maken.



2.11.3 Intensiteit ondersteuning en doorverwijzing TussenIn

De begeleiding varieert in tijd en intensiteit. De cliënt/het gezin meldt zich vaak zelf (al dan niet via vrienden of familie) aan. In sommige gevallen komt de aanmelding via de reguliere hulpverlening of vanuit andere organisaties/instanties.

Vertrouwenspersonen zijn geen professionele hulpverleners. Hun kwaliteiten liggen vaak op het vlak van kennis van de doelgroep, de eigen ervaringen, het doorzettingsvermogen en de kennis van de sociale kaart. Daardoor wordt het mogelijk om cliënten door te verwijzen naar passende reguliere hulpverlening of instanties.

Zo nodig loopt een vertrouwenspersoon met de cliënt mee, begeleidt zij haar en probeert zij de samenhang van de hulpverlening te bewaken. Samenhang moet er voor zorgen dat de effectiviteit van hulpverlening sterk toeneemt.

Soms is doorgeleiding naar de reguliere hulpverlening of instanties niet nodig. In die gevallen voert de tussenpersoon één of meerdere gesprekken met de cliënt om haar te helpen het probleem op te lossen.

Een belangrijk aspect van de ondersteuning is dat de vertrouwenspersonen hun cliënten op hun eigen kracht aanspreken en stimuleren dat zij op enig moment zelf hun weg vinden.

Vertrouwenspersonen werden ook 'getraind' om ingezet te kunnen worden in andere projecten. Bijvoorbeeld in het project 'Taboeonderwerpen bespreekbaar maken'.

2.11.4 Herstart en voortgang TussenIn

Inmiddels heeft TussenIn veel expertise opgebouwd en is gebleken dat het een goede methodiek kan zijn in het tackelen van veel problemen in gezinnen. En dan gaat het niet alleen om problemen in relatie tot Jeugdzorg. Veel problemen hebben betrekking tot op het werkkterrein van instanties en organisaties, zoals het maatschappelijk werk, scholen, politie, woningbouwcorporaties, Sociale Dienst/DWI of de GGD/GGZ etc. Nisa for Nisa pleit er voor om de aanpak van TussenIn te waarmerken als een geschikte aanpak om een brug te slaan tussen informele en formele hulpverlening en het mogelijk te maken deze aanpak en expertise in de stad uit te rollen.

2.12 Juridisch Spreekuur en Werkgroep zelfbeschikking en verblijfsrecht

Bij Nisa for Nisa zijn een aantal vertrouwenspersonen actief die wekelijks een juridisch spreekuur houden. Zij doen dat samen met Ellie van den Brom, bestuurslid van Nisa for Nisa en gepensioneerd advocaat vreemdelingenrecht.

Het spreekuur van de vertrouwenspersonen wordt veel bezocht door vrouwen met een migratie-achtergrond die slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Een groot deel is in het kader van gezinsvorming naar Nederland gekomen en beschikt gedurende de eerste vijf jaar van hun verblijf over een van de echtgenoot 'afhankelijke verblijfsvergunning'.

Daarnaast komen vrouwen ook met andere hulpvragen, bijvoorbeeld over huisvestingproblemen, opvoedproblemen, problemen met hun kinderen/pubers, echtscheiding en de consequenties daarvan, financiële problemen en schulden, etc.

2.12.1 Huiselijk geweld en verblijf

De meeste vrouwen, die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, gaan niet direct naar de politie of Veilig Thuis, maar kloppen eerst bij Nisa for Nisa aan. De redenen daarvoor zijn uiteenlopend. Zijn er kinderen in het spel, dan willen deze vrouwen er vaak alles aan doen om hun gezin in stand te houden. Zij komen bij Nisa for Nisa om over de problemen te praten en om steun te krijgen. Een andere belangrijke reden om niet eerst naar politie en of Veilig Thuis te gaan als er kinderen in het spel zijn, is de angst om de kinderen 'kwijt te raken'. Alle vrouwen kennen wel een voorbeeld in hun omgeving, waarbij de kinderen door de kinderrechter uit huis zijn geplaatst. De angst is groot dat dit, als zijzelf hulp zoeken bij een officiële instantie, ook zal gebeuren.

2.12.2 Verblijfsvergunningen

Veel vrouwen hebben ook nog veel angst om de verblijfsvergunning te verliezen en met de kinderen teruggestuurd te worden naar het land van herkomst. Wanneer de kinderen de Nederlandse nationaliteit hebben (bijvoorbeeld omdat hun vader Nederlander is), dan is er géén verblijfsrechtelijk probleem voor de moeder. De moeder kan bij het verbreken van de samenwoning als 'verzorgende ouder' de status krijgen van 'gezinslid van een unieburger', in dit

geval is zij dan gezinslid van het Nederlandse kind. Zij heeft daarmee ook recht op voorzieningen. (Arrest Chavez van het Europese Hof van Justitie d.d.10 mei 2017). Wanneer de vader geen Nederlandse nationaliteit heeft en de kinderen ook niet, dan is er een reële kans dat de vrouw haar verblijfsrecht verliest. Kinderen hebben na één jaar recht op een zelfstandige vergunning, maar hun moeder pas na vijf jaar. Spelen de problemen al in de periode dat de moeder over een afhankelijke verblijfsvergunning beschikt, dan loopt zij het risico dat haar vergunning wordt ingetrokken en zij niet de beschikking krijgt over een zelfstandige verblijfsvergunning. Er is door de overheid wel beleid om slachtoffers van huiselijk geweld om 'klemmende reden van humanitaire aard' de beschikking te geven over een zelfstandige verblijfsvergunning. Gegevens uit onderzoek zijn niet bekend, maar wel is duidelijk dat een groot deel van de aanvragen die op deze grond gedaan wordt, toch wordt afgewezen. De kinderen kunnen dan, na een jaar wel een zelfstandig verblijfsrecht hebben, maar als zij nog klein zijn en afhankelijk zijn van verzorging door hun moeder, dan komt de vrouw voor een onmenselijke en onwenselijke keuze. De keuze is dan de kinderen achter te laten in Nederland of de kinderen mee te nemen naar het land van herkomst. De ervaring leert, dat de vader, vaak uit onmacht in verband met psychische en/of verstandelijke beperkingen, niet in staat is om zich om de zorg voor en het welzijn van de kinderen te bekommeren.

Casus 'Miriam'

Miriam (niet haar echte naam) is begin 2012, in het kader van gezinshereniging, met haar dochter van twee jaar vanuit Marokko naar Nederland gekomen. Bij aankomst kreeg zij, samen met haar dochter, een verblijfsvergunning voor de duur van 5 jaar. Na één jaar werd de vergunning van Miriam en haar dochter ingetrokken, omdat haar echtgenoot werkloos was geworden. In Amsterdam werden nog twee kinderen geboren, die bij hun geboorte wel de beschikking kregen over een geldige vergunning. Een advocaat ging in bezwaar tegen de intrekking van de verblijfsvergunning van Miriam en haar oudste dochter, maar dat werd zowel in bezwaar, beroep en hoger beroep afgewezen. Inmiddels heeft de dochter, nu zij onder de Leerplichtwet valt, net als haar zusjes wel een verblijfsvergunning voor verblijf bij vader, maar moeder Miriam niet. De situatie is

nu al jaren zo, dat de vader en de kinderen over een geldige verblijfsvergunning beschikken en Miriam feitelijk illegaal is. De enige oplossing zou zijn, dat vader vast werk vindt, waarmee hij tenminste het minimumloon verdient en Miriam terugkeert naar Marokko om van daaruit opnieuw een verzoek te doen om in Nederland bij haar echtgenoot en kinderen te mogen verblijven. Vader heeft wel werk, maar niet een vast aantal uren. Het inkomen verschilt daardoor per maand. Deze situatie werkt ontwrichtend op het gezinsleven. De vertrouwenspersoon van het Juridisch Spreekuur van Nisa for Nisa probeert school, de huisarts en medewerkers van het OKT (Ouder Kind Team) te mobiliseren om een oplossing te forceren bij de IND (Immigratie en Naturalisatiedienst). Zij wil zo waarborgen dat de kinderen in een emotioneel stabiele situatie kunnen opgroeien en niet dagelijks de stress te ervaren van een moeder die opgepakt en uitgezet kan worden.

2.12.3 Gezinsvorming en voorlopige verblijfsvergunning

Een andere categorie cliënten wordt gevormd door vrouwen die in het 'kader van gezinsvorming' naar Nederland zijn gekomen, nog in de 'afhankelijke periode' van vijf jaar zitten en (nog) geen kinderen hebben. Bij deze groep vrouwen kan zich een aantal grote problemen voordoen. Bijvoorbeeld als de man na een korte periode bedenkt dat zijn vrouw niet is wat hij zocht. Of als de vrouw zich volgens haar man probeert 'té zelfstandig' te ontwikkelen. Soms zet de man achter de rug van zijn vrouw om een scheiding in gang, maar doet hij net alsof er niets aan de hand is. Hij houdt (bijvoorbeeld) de post voor zijn vrouw achter totdat de echtscheiding

door de rechter is uitgesproken. In dat geval heeft de vrouw geen weerwoord kunnen geven en niet voor haar rechten kunnen strijden.

Soms ook gaat de man over tot 'achterlating'. Dit gebeurt meestal door tijdens een vakantie in het land van herkomst de papieren van de vrouw af te pakken en alleen terug te reizen. Vaak hebben vrouwen deze plannen in de gaten voordat ze zijn achtergelaten. Soms ook weten ze snel naar Nederland terug te komen, voordat de man hen heeft uitgeschreven.

Het adviseren in dit soort zaken is dan ook complex. Het is evident, dat er in onveilige situaties direct de hulp van de politie wordt ingeroepen, maar in een groot deel van de hulpvragen is er sprake van psychisch geweld, waarmee de vrouw nauwelijks naar buiten durft te komen.

De evidente zaken van huiselijk geweld, waarbij de politie regelmatig over de vloer komt, zijn eigenlijk nooit een probleem om in te adviseren. Het grootste probleem is dan om een veilige plek te vinden. Door het gebrek aan woningen en plaatsen in de opvang, is er te weinig doorstroming en verstopt de opvang.

Moeilijker liggen de zaken, waarbij er sprake is van een ontwrichtte gezinssituatie door huiselijk geweld, bestaande uit fysiek, seksueel en psychisch geweld. Er zijn situaties, dat er geen 'blauwe plekken' zijn aan te wijzen, en dan komt alles aan op het verhaal van de vrouw.

2.12.4 Analyse van de situatie

Belangrijk is, dat er een goede analyse van de gezinssituatie beschikbaar is. Daarvoor wordt vaak de hulp ingeroepen van Edien Bartels, bestuurslid van Nisa for Nisa en als antropoloog verbonden aan de Vrije Universiteit. Zij is gespecialiseerd in huiselijk en eer-gerelateerd geweld. Er moet altijd een inschatting gemaakt worden van de mogelijke verblijfsrechtelijke problemen, waar de vrouw en kinderen mee geconfronteerd kunnen worden. Door dit met de betreffende vrouw te bespreken is zij beter in staat om verantwoorde keuzes te maken, die bepalend kunnen zijn voor haar toekomst.

Bij veel vrouwen is er sprake van een echtgenoot met een verstandelijke beperking, psychische problemen of een verslaving. Bij het arrangeren van het huwelijk is dit vaak door de familie van de man verzwegen. De vrouw komt dan naar Nederland en wordt daar vaak voor het eerst geconfronteerd met deze (medische) problemen en de gevolgen daarvan op het dagelijks functioneren. Soms is er sprake van controle door een strenge schoonmoeder, die de man aanspoort zijn vrouw onder de duim te houden. Deze ongewenste situatie wordt vaak weer versterkt doordat het jonge echtpaar, door de woningnood en een afhankelijke zoon, noodzakelijkerwijs bij de schoonouders inwonen.

2.12.5 De vertrouwenspersonen van het Juridisch Spreekuur

Vertrouwenspersonen van Juridisch Spreekuur proberen in hun contacten met de vrouwen na te gaan wat er precies aan de hand is. Daarna worden de mogelijkheden voor verandering of verbetering van de situatie doorgenomen. Nooit wordt er een oordeel gegeven, noch over het handelen van de vrouw, noch over het handelen van de man. De veiligheid van de kinderen heeft wel steeds prioriteit. De vertrouwenspersoon legt de keuzemogelijkheden voor aan de vrouwen en laat de cliënten zelf beslissen hoe zij daarmee om willen gaan. Kiest de vrouw voor hulpverlening (advocaat voor juridisch advies, politie voor aangifte, Veilig Thuis voor advies) dan maakt de vertrouwenspersoon een afspraak. Meestal begeleidt de vertrouwenspersoon de vrouw dan naar de betreffende hulpverlening. Met de vrouw worden daarna de resultaten van de gesprekken doorgenomen en een plan gemaakt om de situatie verder te verbeteren. Al naar gelang de uitkomst van het hulpverleningstraject wordt de vrouw nog verder begeleidt. De

ervaring leert dat de vrouwen in dat stadium de vertrouwenspersoon minder nodig hebben en met behulp van formele hulpverlening hun eigen weg kunnen gaan. Voor een groep vrouwen gaat dit echter niet op. Dat zijn de vrouwen, die minder zelfredzaam zijn, zij blijven steunen op de vertrouwenspersonen en de vertrouwenspersonen begeleiden de vrouwen dan ook nog in hun contacten met de formele hulpverlening.

2.12.6 Werkgroep Zelfbeschikking en Verblijfsrecht

Wanneer een huwelijksmigrant in het kader van gezinshereniging naar Nederland komt, dan krijgt deze een vergunning tot 'verblijf met als verblijfsdoel verblijf bij partner'. De vergunning is geldig zolang aan de voorwaarden van de verlening wordt voldaan, zoals samenwoning, inkomenseis en inburgeringsplicht. Hoewel enerzijds het integratie- en emancipatiebeleid het belang van (economische) zelfstandigheid van huwelijksmigranten benadrukt, is anderzijds het gezinsmigratiebeleid de laatste jaren aangescherpt. Hierdoor is de juridische afhankelijkheid van de huwelijksmigrant ten opzichte van haar partner toegenomen. Zo kon men vóór 2012 in aanmerking komen voor een zelfstandige verblijf na drie jaar, in 2012 is deze periode verhoogd naar vijf jaar. Tevens geldt sinds 2010 de voorwaarde dat er – binnen drie jaar – succesvol het inburgeringsexamen moet zijn behaald. Lukt dit niet, dan bestaat er de mogelijkheid om de verblijfsvergunning van de huwelijksmigrant in te trekken.

Dit gezinsmigratiebeleid is genderneutraal geformuleerd. In de praktijk werkt dit beleid verschillend uit voor mannen en voor vrouwen. Zo hebben veel meer vrouwen dan mannen met een afhankelijke verblijfsstatus te maken: driekwart van de huwelijksmigranten is vrouw, een kwart man. Dit percentage is de afgelopen jaren vrij constant gebleven. Het gevolg hiervan is dat onevenredig meer vrouwen dan mannen met de juridische verblijfsafhankelijkheid te maken hebben. Ongelijke rolpatronen en machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen (maatschappelijk, economisch, cultureel) is helaas nog steeds een wijdverspreid en universeel probleem; onderdrukking en geweld in een relatie treft meestal de vrouw. De afhankelijke verblijfsstatus heeft dan ook in de praktijk grotere consequenties voor vrouwen dan voor mannen in dezelfde positie. (*Projectplan Zelfbeschikking en Verblijfsrecht van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag, d.d. januari 2018*)

Daarom zijn er al vele jaren acties en lobby's tegen het afhankelijke verblijfsrecht, meestal geïnitieerd door migrantenorganisaties en vluchtelingenorganisaties. Tot op heden heeft dit weinig resultaat gehad. De eisen voor een afhankelijk verblijfsrecht zijn alleen maar strenger geworden. De vrouwen, die bij Nisa for Nisa aankloppen voor hulp, hebben vaak te maken met de negatieve gevolgen van het afhankelijke verblijfsrecht.

Er geldt een uitzondering op het algemene beleid voor slachtoffers van huiselijk en eengerelateerd geweld. In reactie op onderzoeken en als gevolg van de lobby van migrantenvrouwenorganisaties en vrouwenopvang is er in 1994 voor hen een aparte regeling in de wetgeving opgenomen. Wanneer de relatie of het huwelijk wordt verbroken wegens geweld, kan de huwelijksmigrant die mishandeld wordt, meestal de vrouw, ook binnen vijf jaar een aanvraag doen voor een zelfstandige verblijfsvergunning, mits het geweld kan worden aangetoond. Ook hoeft in dat geval niet aan de voorwaarde voor inburgering te worden voldaan. Om het geweld aan te tonen is bewijs nodig van politie en/of OM en van de hulpverlening/vrouwenopvang. Vóór 2012 volstond een verklaring óf van de politie óf van de hulpverlening, sinds 2012 moet het geweld aangetoond worden met verklaringen van beide. Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag is een nieuwe lobby gestart om tot een structurele verbetering te komen van de verblijfspositie van migranten- en vluchtelingenvrouwen. Nisa for Nisa heeft zich hierbij aangesloten. Edien Bartels en Ellie van den Brom, beiden betrokken bij het

Juridisch Spreekuur en bestuurslid van Nisa for Nisa zijn namens de organisatie toegetreden tot de Werkgroep Zelfbeschikking en Verblijfsrecht, en hebben meegewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van een bijeenkomst “Vrouwen, Verblijfsrecht en Internationale Verdragen”. Deze bijeenkomst vond plaats op 28 oktober 2019 te Amsterdam. Naast algemene inleidingen over de problematiek zijn aan er aan thematafels ideeën en strategieën bedacht om tot verbetering van de verblijfspositie van migrantenvrouwen te komen. Daarbij lag het accent op internationale verdragen en de verplichtingen die dit voor de Nederlandse Staat meebrengt en dus van belang voor de regelgeving. De resultaten van de bijeenkomst zullen door de werkgroep verder worden uitgewerkt.



2.13 Samenwerkingen en overleg in de praktijk

Al eerder in dit Jaarverslag staat dat Nisa for Nisa veel belang hecht aan het samenwerken met andere organisaties, zowel binnen als buiten Amsterdam Nieuw-West/Slotervaart. Door samenwerking wordt versnippering voorkomen en kan gebruik gemaakt worden van elkaars expertise. Ook wordt hiermee de samenhang bevorderd van activiteiten/projecten enerzijds en de integratie van onze doelgroep in de samenleving anderzijds.

2.13.1 Emancipatieoverleg Nieuw-West

Met andere emancipatiecentra in stadsdeel is in 2019 het overleg rond het thema ‘emancipatie’ voortgezet. Aan dit overleg namen deel:

- Nisa for Nisa
- Vrouw en Vaart
- De Hippe Heks
- Daadkr8 (mannen-emancipatiecentrum)
- Incidenteel is de emancipatiewerker van het stadsdeel ook aanwezig.

In dit Emancipatie-overleg wordt de voortgang en de ontwikkeling van het emancipatiewerk in de wijk besproken en worden waar mogelijk, samenwerkingsprojecten op uitvoeringsniveau ontwikkeld. Waar er overeenkomsten zijn, worden die in de praktijk met elkaar verbonden. Overeenkomsten kunnen ook in een gezamenlijk aanbod vertaald worden. Als er al verschillen zijn tussen de deelnemende organisaties, dan worden deze gerespecteerd.

Door de onderlinge samenwerking wordt de zichtbaarheid van het emancipatiewerk in de wijk steeds beter. Om de doelgroep te bereiken blijft het hard nodig om de activiteiten actief en laagdrempelig aan te bieden (Vinden en Binden!).

De emancipatiecentra trekken ook gezamenlijk op bij het organiseren van verschillende activiteiten. Zo is er in 2019 samengewerkt in het Filmfestival Emancipatie Nieuw-West/F.E.N. ter gelegenheid van afscheid van Joke Kop als directeur van Vrouw en Vaart. Ook activiteiten als ‘ik ontmoet mij’ en ‘financieel sterk’ worden gedeeld.

Het zgn. Plusaanbod is een initiatief van de emancipatiecentra in de wijk waarmee de krachten en expertise van de centra worden gebundeld. Zodoende wordt bereikt dat de bewezen methodieken beter benut worden en ook eenvoudig kunnen worden uitgerold. Het gaat om het informeren van elkaar, het delen van expertise, het openstellen van activiteiten voor vrouwen uit andere organisaties en het uitrollen van activiteiten/projecten in het werkgebied van de collega-emancipatiecentra.

Vanuit het Plusaanbod zijn vrouwen van de drie emancipatiecentra opgeleid tot ‘ambassadeur’. Deze tiendelige training werd verzorgd door de Vrijwilligerscentrale Amsterdam. In de training leerden de vrouwen hoe zij de activiteiten van het eigen vrouwen centrum kunnen promoten en hoe zij samen kunnen werken bij het uitvoeren van activiteiten.

2.13.2 Samenwerking met andere organisaties/instellingen

- **Rond Participatie en Verbinding:**

- Cordaan, afdeling Noor
- Startpunt (gemeente Amsterdam)
- Protestantse Regengemeente De Ark (Sierpleinbuurt)
- Universiteit Brabant/Tilburg University, Onderzoeksproject ‘Smart Urban Intermediaries’

- **Rond Gezondheidsprojecten:**

- Hogeschool van Amsterdam/Boot, afdeling Voeding en Diëtetiek
- Vrije Universiteit, Geneeskunde, Gezondheidsvaardigheden
- Vrije Universiteit, Metamedica, Gezond Zorgen
- Het Gezondheidspact van stadsdeel Nieuw-West
- Het netwerk Kleurrijke Dagen
- Stichting Sipi
- Familysupporters

- **Rond Radicalisering, Achterlating en Polarisatie:**

- Samenwerkingsverband van Marokkanen in Nederland (SMN) m.b.t. het project Hulplijn Radicalisering
- Netwerkoeverleg Aandachtsfunctionarissen Radicalisering en Polarisering in het Jeugddomein (gemeente Amsterdam)
- Gemeente Amsterdam afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV)
- Diversion

- **Rond Huiselijk Geweld:**

- Beleidsoverleg t.b.v. thema Huiselijk Geweld, gemeente Amsterdam, afdeling Onderwijs Jeugd en Zorg (OJZ)
- Stichting Kezban
- Landelijk Platform Eer en Vrijheid
- Atria
- Afdeling Sociale en Culturele Antropologie van de Vrije Universiteit
- Diverse zelforganisaties en hulpverleningsorganisaties, zoals GGZ, onderwijs, Jeugdzorg en OKT
- Politie Amsterdam/Amstelland, Wijkteam August Allebéstraat
- Zina Platform

- **Rond maatschappelijke thema's zoals democratie en vergrijzing:**

- ProDemos (Huis voor Democratie en Rechtstaat)
- Wijktafel
- Kleurrijke zorg

- **Specifiek rond Meidenwerk BigSis:**

- Stichting Argan
- Elance
- SPE
- Combiwel Meidenwerk

- Streetcornerwork
- Meidennetwerk Nieuw-West
- Young New-West
- Stichting Sipi
- Expertisecentrum QPIDO
- GGD

2.13.3 Samenwerking met Servicepunt Emancipatie Amsterdam - SPE

Het Servicepunt Emancipatie (SPE) is het kennisknooppunt voor emancipatie-organisaties van de Gemeente Amsterdam. Als netwerk verbinden zij (vrouwen-) organisaties voor emancipatie, participatie, jeugd, zorg, welzijn en kennis, die zich inzetten voor de positie van vrouwen, mannen en jongeren. Dit doet het SPE door de eigen kracht van de aangesloten organisaties financieel en organisatorisch te versterken en te faciliteren. Nisa for Nisa is aangesloten bij het SPE omdat het zich richt op dezelfde speerpunten.

In 2019 heeft het SPE geld beschikbaar gesteld voor het project 'Mijn Identiteit' in het kader van het speerpunt 'zelfbeschikking'. Dit project heeft zowel de vrouwen van Nisa for Nisa als de meiden van BigSis als doelgroep en is gestart eind 2018 met een uitloop naar 2019.

2.13.4 Samenwerking met Faculteit Sociale en Culturele Antropologie Vrije Universiteit

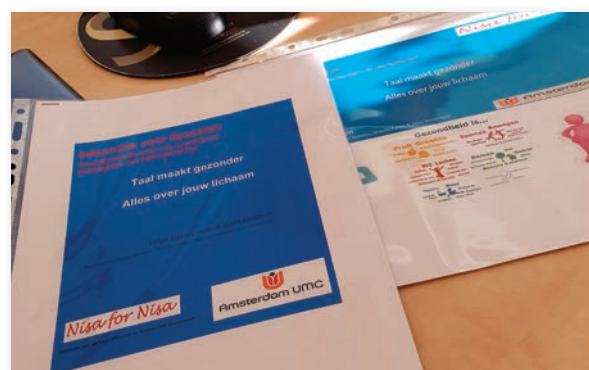
Met de afdeling Sociale en Culturele Antropologie van de VU wordt regelmatig samengewerkt in relatie tot ontwikkeling en uitvoering van projecten. In 2018 is gestart met het project Gezond Zorgen van de afdeling Metamedica. Dit is een project over gezondheid en welzijn van zorgmedewerksters, vrijwilligsters en mantelzorgers in de context van onzeker werk in de (ouderen) zorg. In 2019 is dit project gecontinueerd.

2.13.5 Samenwerking met de Faculteit Geneeskunde van de Vrije Universiteit

Tussen september en eind december 2019 hebben vijf derdejaars studenten geneeskunde van de VU voor Nisa for Nisa een opdracht uitgevoerd. Dat deden ze in het kader van het collegeblok 'Amsterdam Global Health'. Deze opdracht is tot stand gekomen in overleg met de drie docenten Nederlands, vrijwilligsters van Nisa for Nisa met als doel de gezondheidsvaardigheden van vrouwen te verbeteren.

De studenten hebben een informatie- en opdrachtenboekje, getiteld 'Taal maakt gezonder' gemaakt. Het boekje is bestemd voor de vrouwen uit de doelgroep die lessen Nederlands bij Nisa for Nisa volgen. In het boekje worden belangrijke gezondheidsproblemen, zoals diabetes, hoge bloeddruk etc. op een eenvoudige, aan de doelgroep aangepaste manier behandeld. Dit boekje staat dichtbij de vrouwen van Nisa for Nisa.

De studenten hebben observaties gehouden in de taalgroepen en enkele vrouwen geïnterviewd. Vervolgens hebben zij, op basis van deze gesprekken en observaties, de opzet vorm gegeven. De inhoudelijke informatie is uitgewerkt met behulp van populaire informatie sites over gezondheid. Deze populaire sites bereiken de doelgroep meestal niet. Voor de docenten Nederlands is het moeilijk om apart lesmateriaal te ontwikkelen. De studenten hebben gebruik gemaakt van eerdere masterscripties van VU-



studenten, die bij Nisa for Nisa in 2014 en 2015 onderzoek deden. Het boekje is voor geïnteresseerden op aanvraag beschikbaar.

Voor docenten/vrijwilligers die met dit thema aan de gang willen, is er een docenten handboekje gemaakt. Ook dit docentenboekje is op aanvraag beschikbaar.

Deze boekjes zijn nu sinds kort in gebruik.

2.13.6 Samenwerking met de Universiteit Brabant/Tilburg University/'Smart Urban Intermediaries'

Nisa for Nisa heeft deelgenomen aan het onderzoeksproject 'Smart Urban Intermediaries' van de Universiteit Brabant/Tilburg University. In dit project is in wijken van zes Europese steden, waar de stedelijke uitdagingen groot zijn, onderzocht ging welk verschil actief betrokken mensen/sleutelfiguren en lokale organisaties maken op de leefbaarheid in de wijken.

Zes Europese steden waren in 2018 en 2019 bij dit project betrokken. Te weten: Kopenhagen, Birmingham, Oslo, Warschau, Lissabon en Amsterdam.



In de buurten van deze steden werd een diverse groep actieve mensen en organisaties uit verschillende lagen van de bevolking geïdentificeerd. Gekeken werd naar hun rollen en hun positie in de wijk en naar het verschil dat zij weten te maken. De onderzoekers hebben deze 'sleutelfiguren' gedurende twee jaar gevolgd en met hen samengewerkt. Op die manier kregen de onderzoekers meer zicht op wat deze sleutelfiguren doen om de veranderingen in de buurten tot stand te brengen.

Eind 2019 brachten de deelnemers van het onderzoeksproject een werkbezoek aan de Portugese hoofdstad Lissabon.

2.13.7 Samenwerking Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders - SMN

Radicalisering is een onderwerp dat bij ook de vrouwen van Nisa for Nisa en bij hun gezinnen speelt. Er rust echter een zeker taboe op en het is niet eenvoudig om het in de dagelijkse situatie bespreekbaar te maken. SMN heeft een programma waarin medewerkers van organisaties worden getraind tot vertrouwenspersoon waarbij zij de weerbaarheid verhogen. In de eigen wijken en buurten organiseren deze vertrouwenspersonen vervolgens voorlichtingsbijeenkomsten over de gevaren en de signalen van radicalisering. Hiermee wordt getracht het vraagstuk van radicalisering uit de taboesfeer te halen en kan het in alle openheid worden besproken.

Naziha Senoussi, de EAP-medewerkster van Nisa for Nisa, is één van de vertrouwenspersonen die door SMN werden opgeleid. Ook nam zij deel aan de intervisiegesprekken bij SMN.

Daarmee is zij bij Nisa for Nisa aan de slag gegaan door met bezoekende vrouwen en moeders de discussie aan te gaan over radicalisering. Ook fungeert zij als vertrouwenspersoon in de wijk. Bij signalen over radicalisering kunnen mensen uit de omgeving of organisaties (evt. vertrouwelijk) bij haar aankloppen voor een gesprek. Dat hangt af van de aard van deze signalen.

2.13.8 Samenwerking Stichting Kezban

Bij Nisa for Nisa, maar ook bij de andere emancipatiecentra Hippe Heks en Vrouw en Vaart is het tegengaan van huiselijk geweld een belangrijk aandachtspunt. In samenwerking met Stichting Kezban, een organisatie die zich op dit thema richt, is een project onder de naam 'Tegengaan van Huiselijk Geweld' opgezet en uitgevoerd. Dit project werd gefinancierd door het stadsdeel Amsterdam-Nieuw West. In het kader van het Plusaanbod heeft Nisa for Nisa het initiatief genomen om dit project ook bij Vrouw en Vaart en Hippe Heks te laten uitvoeren. Ook vanuit die organisaties hebben vrouwen deelgenomen.

Het doel van dit project was vooral het bespreekbaar maken van huiselijk geweld en het doorbreken van de taboes daarover. Vier vrouwen van Nisa for Nisa hebben hiervoor deelgenomen aan de training 'dialogueleider' van Stichting Kezban.

Ook in 2019 zijn er verschillende dialoogbijeenkomsten geweest met vrouwen uit de buurt en in andere stadsdelen. Soms wordt daarbij de discussie gevoerd aan de hand van getoonde films. Voor de meiden van BigSis zijn er ook dialoogbijeenkomsten georganiseerd over huiselijk geweld. De dialoogleiders van Nisa for Nisa zijn ook in 2019 in andere stadsdelen in Amsterdam ingezet.

2.13.9 Netwerkoeverleg Aandachtsfunctionarissen Radicalisering en Polarisering in het Jeugddomein

Totstandkoming van het netwerkoeverleg

Het netwerkoeverleg is de opvolger van het in 2013 gestarte Strategisch Netwerk Radicalisering en Polarisatie. Vanaf april 2017 geldt een gewijzigde aanpak van het strategische netwerk voor heel Amsterdam.

Het netwerk is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en activiteit van de gemeentelijke afdelingen Openbare Orde en Veiligheid en Onderwijs, Jeugd en Zorg.

De deelnemers van het netwerk zijn medewerkers van de gemeente en de aandachtsfunctionarissen radicalisering van de jeugdhulpinstellingen en andere organisaties en instellingen (de partners). Nisa for Nisa is, in de persoon van directeur Miemoent El-Fakih, een van de partners. De werkgroep kwam in 2019 incidenteel bijeen.

Partners werken binnen het netwerk mee aan een op preventie gerichte aanpak, zoals het opzetten van trainingen van medewerkers en het normaliseren van aandacht voor preventie tegen radicalisering en polarisatie in het dagelijks werk van de Amsterdamse (jeugd)hulpverlening.

De Amsterdamse aanpak bestaat in de basis uit twee componenten. Er is een meld- en een adviespunt radicalisering gerealiseerd waar professionals met vragen en signalen terecht kunnen. Daarnaast worden er trainingen voor professionals van organisaties m.b.t. hun handelen in relatie tot radicalisering verzorgd.

Jeugd

Omdat Nisa for Nisa een specifieke functie vervult in het bredere Amsterdamse jeugdbeleid, is Nisa for Nisa nog steeds een belangrijke partner voor de gemeente Amsterdam.

Andere partners werken via vastgelegde inkoopcontracten met de gemeente Amsterdam, afdeling Onderwijs Jeugd en Zorg (OJZ). Alle partners met een inkooprelatie heeft een of meerdere aandachtsfunctionarissen radicalisering aangesteld.

Coalitieakkoord 2018-2022

In het coalitieakkoord 2018-2022 'Een nieuwe lente een nieuw geluid' van het Gemeentebestuur Amsterdam staat: 'Amsterdam blijft onverminderd inzetten op het tegengaan van radicalisering, extremisme en intolerantie in welke vorm dan ook.' Daarmee blijft radicalisering en polarisatie ook in deze periode een belangrijk thema en vindt het netwerkoverleg hierin ook zijn bestaansrecht. Om deze problematiek te kunnen signaleren en zo nodig de doelgroepen vanuit organisaties en instellingen beter te kunnen ondersteunen is het van belang dat partners in het netwerkoverleg voldoende kennis en expertise in huis hebben.

Het netwerkoverleg

De discussie in het Netwerkoverleg Radicalisering en Polarisation vanuit het Jeugddomein gaat over de wijze waarop het thema radicalisering en dialoog momenteel is belegd en leeft binnen de jeugdhulp-organisaties. Meer specifiek gaat het over de ontwikkeling van de rol van aandachtsfunctionaris binnen de instelling/organisatie:

- Wat ziet u in uw eigen organisatie op het gebied van radicalisering en polarisatie?
- Hoe uit 'ontworteling' zich?
- Uitwisseling van de aanpak binnen de instellingen.
- Hoe kunnen de gemeentelijke afdelingen OOV en OJZ de aandachtsfunctionarissen bij jeugdhulp/jeugdzorginstellingen faciliteren?

Anderzijds is het netwerk van de aandachtsfunctionarissen voor de gemeente ook belangrijk om snel informatie op te halen en informatie (stedelijk en landelijk) te delen, zoals in het Draaiboek Vrede. Voor instellingen is het een snelle en directe lijn met de gemeente Amsterdam op het onderwerp radicalisering.

2.13.10 Wijktafeloverleg Nieuw-West

Het Wijktafeloverleg is een enkele jaren geleden genomen initiatief van het stadsdeel Nieuw-West om alle wijkgerichte/wijkgebonden organisaties en instellingen rond de tafel te krijgen. In het overleg wordt uitgewisseld waar de deelnemers mee bezig zijn en kunnen de deelnemers kennis nemen van elkaars werk en deskundigheid. Doorverwijzing verloopt daardoor net wat eenvoudiger. De deelnemers wisselen ook signalen uit de wijk met elkaar uit. Het wijktafeloverleg vindt ca. acht maal per jaar plaats.

2.13.11 Netwerk 'Kleurrijke Dagen'

Nisa for Nisa nam deel aan het Netwerk 'Kleurrijke Dagen'. In dit netwerk verzamelen zich vertegenwoordigers van verschillende organisaties die zich bezighouden met gezondheid van vooral oudere migranten. Er werden, wisselend bij de verschillende organisaties, bijeenkomsten georganiseerd. Op deze bijeenkomsten werd informatie verstrekt over de activiteiten, projecten en actuele ontwikkelingen die te maken hebben met gezondheid en welbevinden van ouderen met een migratieachtergrond.

Nadat dit netwerk gedurende 20 jaar goed gefunctioneerd had, is het helaas in het voorjaar 2019 opgeheven omdat een groot deel van de participanten onvoldoende tijd hadden om het overleg voort te zetten.

2.13.12 Het Amsterdam Museum

In 2019 heeft het Amsterdam Museum gevraagd of de vrouwen van Nisa for Nisa mee zouden willen doen met een fototentoonstelling genaamd 'Vrouwen van Nieuw West'. Vrouwen werden uitgenodigd om mee te doen met een workshops fotograferen. Er werden ook foto's gemaakt

van de vrouwen voor de expositie die in heel Amsterdam te zien was. Ook in de Ru Paré was de expositie te zien. Daar werden de foto's uit het project gecombineerd met de tentoonstelling '50 jaar Marokkaanse Migratie'.

Een vergelijkbaar project werd in een samenwerking tussen BigSis en het Amsterdam Museum ontwikkeld en uitgevoerd.

2.13.13 Platform 'Jezelf kunnen zijn in Nieuw-West'

Vanaf 2010 is Nisa for Nisa betrokken bij het platform 'Jezelf kunnen zijn in Nieuw-West', een initiatief vanuit het stadsdeel Nieuw-West. Het project wil bijdragen aan een situatie waarin iedereen in Nieuw-West zich veilig en vrij kan voelen; ongeacht zijn/haar seksuele geaardheid. De aanleiding van het initiatief was het hoge aantal meldingen van homo-gerelateerd geweld in het stadsdeel. Het stadsdeel wilde hiermee bewoners van Nieuw-West bereiken die vanuit een taboe, negatief aankijken tegen alles wat afwijkt van de vertrouwde heteroseksuele geaardheid. Via zelforganisaties zoals Nisa for Nisa is het stadsdeel vervolgens gestart met dialogen te voeren met deze burgers. Er is gewerkt aan het slaan van een bres in het heersende denkbeeld dat de Islam en een LHBTI-geaardheid onverenigbaar zouden zijn.

Praten over dit onderwerp wordt binnen de migrantengemeenschap nog vaak als een van de grotere taboes ervaren. Door dergelijke taboes te doorbreken en in dialoog te gaan worden stappen gezet naar een meer inclusieve samenleving waarbij iedereen zichzelf kan zijn.

Nisa for Nisa heeft in dit kader in de afgelopen jaren veel activiteiten ontwikkeld, en gaat daar ook mee door.

In 2019 is er opnieuw een dialoogbijeenkomst georganiseerd, waarbij moslimvrouwen met een lesbische geaardheid of transgender-achtergrond hun persoonlijke verhalen deelden. Er werden drie gastsprekers uitgenodigd om hun verhaal te doen over hun wat zij hebben meegemaakt om te kunnen zijn wie ze nu zijn. Het is bewonderingswaardig hoe de aanwezige vrouwen over hun eigen taboes heenstapten en compassie konden opbrengen voor de gastsprekers.

De inzet van Nisa for Nisa is en blijft dat inwoners zichzelf niet zouden hoeven te verloochenen. Dit raakt namelijk de wortels van hun bestaan en van hun eigenwaarde. Seksuele geaardheid moet worden gelijkgesteld met vrijheid van religie, dat terecht een grondrecht in Nederland is. Als deze bijeenkomsten daaraan bijdragen, dan is dat pure winst.



2.13.14 Informeel Netwerkoeverleg Burgemeester-Vrouwenwerk Amsterdam

Na haar aanstelling als burgemeester van Amsterdam heeft Femke Halsema in december 2018 het initiatief genomen om informeel in gesprek te komen met Amsterdamse vrouwen en met vertegenwoordigsters van Amsterdamse organisaties die zich in Amsterdam met het uitvoerende vrouwenwerk bezighouden. Het gesprek vond plaats in de ambtswoning op de Herengracht. Miemoent El-Fakih vertegenwoordigde hierbij Nisa for Nisa. In 2019 waren er een aantal netwerkdagen met de burgemeester.

2.13.15 Kerngroep Informele Ondersteuning bij Huiselijk Geweld

Deze gemeentelijke werkgroep is tot stand gekomen op initiatief van de Gemeenteraad van Amsterdam en wil de samenwerking met de zelforganisaties versterken om zodoende de slachtoffers met een niet-westerse achtergrond eerder te bereiken met de nodige en passende hulp. Namens Nisa for Nisa heeft Miemoent El-Fakih zitting in deze werkgroep. Momenteel zijn ongeveer 10 zelforganisaties bij de kerngroep aangesloten. De coördinatie ligt bij de Gemeente Amsterdam, Afdeling Zorg. De kerngroep heeft tot taak voorstellen voor het beleid te doen waardoor de informele zorg een integraal onderdeel wordt van de strijd tegen huiselijk geweld. Na een lange voorbereidingstijd is in 2019 is eindelijk een concept handboek opgeleverd. Deze moet eind 2020 operationeel zijn. In eerdere bijeenkomsten is besproken dat het goed zou zijn als de kerngroep niet alleen doorgaat om de voortgang van de implementatie van het handboek te bespreken. Ook bleek er behoefte aan een vorm van intervisie of casuïstiekbespreking door de leden van de kerngroep, om op die manier te komen tot een verdere verdieping.

2.13.16 Gebruikersoverleg Ru Paré Community

In 2019 zijn de gebruikers/huurders binnen de Ru Paré Community incidenteel (vier keer) bij elkaar gekomen. Het initiatief voor het bijeenroepen voor een bijeenkomst komt altijd vanuit de beheerder van de Ru Paré Community of van de Stichting Samenwonen Samenleven (als stakeholder van Huis van de Wijk/De Buurtzaak). De besproken onderwerpen waren bijv.: het gebruik van het gebouw, de alarminstallatie in het gebouw en het gezamenlijk opzetten van activiteiten en events.

2.13.17 Overleg 'Common'

In 2019 is Nisa for Nisa aangesloten bij het overleg 'common' vanuit de Ru Paré Community/De Buurtzaak. Het idee is om gezamenlijk een projectplan te maken waarbij de negen bewonersorganisaties in Slotervaart, mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt willen motiveren en ondersteunen om weer aansluiting te vinden tot de arbeidsmarkt. Het idee is om in 2020 gezamenlijk 150 bewoners van Slotervaart via maatwerkbegeleiding hun talenten laten ontdekken en belemmeringen te overwinnen om met werkgevers een volgende stap naar betaald werk te zetten.

De organisaties willen dat doen door hun kennis en ervaringen te bundelen. Daarmee willen zij een substantieel bijdrage leveren aan de opdracht om meer mensen aan het werk te helpen. De volgende organisaties die bij de 'common' betrokken:

- Ara Cora
- Burennetwerk
- Home Empowerment
- NewBees
- Nisa for Nisa
- Road of Hope
- ADE Eritrea
- SamenWonen SamenLeven
- Turks Onderwijs Centrum/STOC.

3.1 Inleiding

Het uitvoerende werk van Stichting Nisa for Nisa bestond ook in 2019 weer uit het organiseren van een breed aanbod aan sociaal culturele activiteiten en projecten voor de doelgroep van volwassen vrouwen en meiden (BigSis) met een migrantenachtergrond. Het merendeel van de eigen activiteiten vond plaats in het Huis van de Wijk/De Buurtzaak en de eigen ruimte binnen de Ru Paré Community. Nisa for Nisa organiseert de activiteiten vaak zelf, maar steeds vaker wordt dit ook gedaan in samenwerking met andere organisaties. Het betrof dan vaak thematische projecten, maar inmiddels ook meer reguliere activiteiten. Voor alle activiteiten en projecten geldt dat zij aansluiten op de doelen van Nisa for Nisa: 'het ondersteunen van vrouwen in hun proces van emancipatie, verhoging van hun weerbaarheid en zelfbeschikking'. Deze doelen zijn vervat in het methodische begrip EAP (Empowerment, Activering en Participatie).

3.2 Overzicht reguliere activiteiten en projecten 2019

3.2.1 Inloop en Ontmoeting

Inloop en ontmoeting bij Nisa for Nisa		Focus op: activering en ontmoeting
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 30 tot 40
Begeleiding door: EAP-medewerkster, stagiaires en vrijwilligers		
Elke woensdagochtend is er bij Nisa for Nisa een 'inloop en ontmoeting' met ontbijt. Dit is voor vrouwen vaak de eerste kennismaking met Nisa for Nisa. Deze vrouwen komen bij Nisa for Nisa via mond-tot-mond reclame van vriendinnen, familie of burens. Maar ook op advies van andere organisaties, zoals het onderwijs, de huisarts of de reguliere hulpverlening. Deze 'eerste' periode is bedoeld om vrouwen kennis te laten maken met Nisa for Nisa; te 'snuffelen' aan het aanbod en om hen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Belangrijk is dat de sfeer warm is en dat de vrouwen zich ook echt welkom voelen. Aan de inloop zijn geen andere beperkingen dan de standaard openingstijden van Nisa for Nisa. Medewerksters of vrijwilligsters zijn altijd beschikbaar en de vrouwen ervaren de warmte die een zelforganisatie kan bieden.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 30 tot 40		

Inloopontbijt ouderen Sierpleinbuurt		Focus op: activering en ontmoeting
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend tot half 2019
Plek: Kerkgebouw De Ark, Van Ollefenstraat, Slotervaart		Aantal deelnemers: 25
Begeleiding door: vrijwilligster gastvrouw		I.s.m. Regenbooggemeente De Ark
In de zomer 2018 is vanuit de Protestantse Regenbooggemeente De Ark (Sierpleinbuurt) de vraag gekomen of Nisa for Nisa iets kan betekenen m.b.t. de grote eenzaamheid bij veel ouderen in deze buurt. De Ark treedt naar buiten als een gemeenschap die zich betrokken voelt bij de wijk en inzet op multiculturele verbinding tussen de bewoners. Deze vraag is uitgemond in een activiteit, waarbij vrouwen van Nisa for Nisa wekelijks op donderdagochtend een ontbijt voor de oudere bewoners verzorgen en die vervolgens gezamenlijk wordt genuttigd. Dit ontbijt versterkt het onderlinge contact sterk en er worden volop verhalen verteld en ervaringen uitgewisseld. Nisa for Nisa ziet deze activiteit als een goede mogelijkheid om stap voor stap ook bewoners van de Sierplein-buurt te bereiken. Ook voor de vrouwen van Nisa for Nisa, die het ontbijt verzorgen, wordt de activiteit als verbindend ervaren. Financieel werd het project ook in 2019 door De Ark gedragen. Er zijn voor deze groep een aantal voorlichtingen gehouden. De groep is het afgelopen jaar ook meer divers en groter geworden. Ook wordt de begeleiding nu gedaan door een vrijwilligster.		



Turkse inloepochtend	Focus op: activering en ontmoeting
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend tot half 2019
Plek: Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers: 6
Begeleiding door: vrijwilligster	
Sinds 2018 was er een koffieochtend voor een Turkse groep vrouwen in de wijk. Dit was de eerste aanzet tot een overwegend Turkse lotgenotengroep. Helaas is deze activiteit halverwege 2019 gestopt omdat er veel vrouwen niet meer kwamen opdagen. Het blijft een moeizaam proces om Turkse vrouwen aan Nisa for Nisa te binden. Er komen wel Turkse vrouwen voor de taallessen, maar om ze als groep binnen te halen blijft moeilijk. Nisa for Nisa krijgt veel signalen over geïsoleerde Turks-Nederlandse vrouwen en blijft daarom proberen deze vrouwen via de taallessen of andere activiteiten te bereiken.	
Totaal aantal deelnemers in 2019: 6	

Ouderengroep de Andalus	Focus op: activering en eenzaamheidsbestrijding
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend
Plek: woongroep de Andalus	Gemiddeld aantal deelnemers: 26
Begeleiding door: EAP medewerkster	
Eind 2019 is Nisa for Nisa begonnen met het begeleiden van een groep ouderen, woonachtig in de seniorenflat Andalus. Het betreft voornamelijk ouderen met een migrantenachtergrond. De vraag kwam van een zoon van een oudere die in de seniorenflat woont. Hij vertelde dat men in het verleden geprobeerd heeft ontmoetingsactiviteiten op te zetten met vrijwillige begeleiders uit de wijk. Dit is echter niet goed gegaan en daarmee is het vertrouwen van de ouderen m.b.t. de begeleiders ook weg. De ouderen van de woongroep waren toen op elkaar aangewezen en van de gewenste activiteiten kwam het niet. Sommige bewoners kwamen zelfs de deur niet meer uit. Via de gemeente is men bij Nisa for Nisa gekomen met de vraag kan Nisa for Nisa dit zou kunnen oppakken. In eerste instantie is het de bedoeling om het vertrouwen te winnen van de ouderen en hen weer uit hun woning te krijgen. Daarnaast is het de bedoeling dat Nisa for Nisa voor de begeleiding een vrijwilligster vindt, deze traint en dat zij eerst ingewerkt wordt zodat ook zij het vertrouwen van de ouderen krijgt. Tot dan verzorgt de EAP-medewerkster de bijeenkomsten. De EAP medewerkster bezocht de groep in 2019 twee keer per week om de activiteiten te begeleiden van de ouderen. Zij past de activiteiten aan de doelgroep aan en heeft een luisterend indien daar behoefte aan is. In 2019 waren er vooral laagdrempelige activiteiten met ontmoeting, meer bewegen en alfabetisering in het Arabisch.	

3.2.2 Vaardigheden en kennis

Lezen en schrijven in het Nederlands (4 groepen)	Focus op: empoweren en activeren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers per groep 30
Begeleiding door: vrijwillige docenten	
Om in de Nederlandse samenleving te kunnen deelnemen is lezen en schrijven in de Nederlandse taal voor iedereen belangrijk. Deze cursussen worden gegeven voor max. 30 vrouwen per groep. Zij hebben al een basis in lezen en schrijven, maar willen dit verbeteren. Met de cursus leren zij de taal beter te begrijpen en ook volgens de regels te gebruiken. Voor het schrijven van een briefje aan de school, sms-en, een e-mail naar een kennis heb je altijd kennis van de Nederlandse taal nodig. Vanaf 2015 heeft Nisa for Nisa ook een samenwerkingsovereenkomst met Stichting Lezen en Schrijven om mee te doen met het EVA-project. Dit project levert lesmateriaal aan voor verschillende niveaus en organiseert trainingen voor docenten. In het afgelopen jaar hebben 3 docenten meegedaan aan deze training. Soms gebruiken docenten ook eigen lesmateriaal, waar zij goede ervaringen mee hebben. Als een deelnemer meer aandacht behoeft, bijvoorbeeld als dat nodig is voor het behalen van haar inburgeringsexamen, dan kan de vrijwilligster ook extra individuele aandacht te geven.	
Totaal aantal deelnemers in 2019: 120	

Conversatielessen Nederlands		Focus op: empoweren en activeren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 10
Begeleiding door: vrijwillige docent		
Conversatie Nederlands is bedoeld voor vrouwen die al langere tijd in Nederland verblijven maar moeite hebben de taal te spreken. Tijdens deze cursus wordt er alleen Nederlands gesproken en wordt er iedere keer een nieuw onderwerp gekozen. Dit onderwerp gaat eigenlijk altijd wel over zaken die iedereen eigenlijk wel meemaakt. Voor veel vrouwen is het de eerste stap in empoweren en participatie. Het gevoel welkom te zijn en de onderlinge verbinding staan voorop. De cursus leert de vrouwen om beter in het Nederlands te praten. Daardoor wordt het makkelijker om met de kinderen, met hun school, in winkels of met de dokter te praten. Aan het eind van de cursus krijgen de deelnemers een certificaat.		

Arabische Alfabetisering (2 groepen)		Focus op: activering en vaardigheden
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 33 per groep
Begeleiding door: vrijwillige docent		
Dit is een echte opstapcursus voor een gevarieerd gezelschap vrouwen en een eerste actieve kennismaking met Nisa for Nisa. De activiteit spreekt vooral vrouwen uit de eerste generatie vrouwen aan, die niet of nauwelijks naar school zijn geweest. Maar soms gaat het ook om vrouwen van de 2 ^e of 3 ^e generatie Nederlanders met een migratieachtergrond. Deze vrouwen willen Arabisch leren lezen en schrijven. Met dit aanbod probeert Nisa for Nisa vrouwen te verleiden het huis uit te gaan en voor het eerst weer actief met de eigen ontwikkeling bezig te zijn. De drempel om buitenshuis lessen te volgen, worden met deze cursussen aanzienlijk verlaagd. Ook als 'het thuisfront' hier sceptisch tegenaan kijkt. Er is een relatief groot verloop onder de deelnemers omdat veel vrouwen al snel besluiten om aan andere activiteiten deel te nemen. Voor de vrouwen van de eerste generatie is het vaak de allereerste stap naar deelname aan meer activiteiten.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 66		

Arabische les in combinatie met 'Empoweren doe je zo!' (2 groepen)		Focus op: activering en vaardigheden
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 33 per groep
Begeleiding door: vrijwillige docent		
Ook deze cursussen zijn voor veel vrouwen de eerste kennismaking met Nisa for Nisa. Zij zijn speciaal bestemd voor vrouwen die niet of weinig buitenshuis (kunnen) komen. De deelnemers spreken niet of nauwelijks Nederlands en zijn vaak (semi) analfabeet. De cursus wordt alleen gegeven in combinatie met de cursus 'Empoweren doe je zo!'. Hierdoor is er een zekere ontwikkeling bij de deelnemers te zien en staan zij krachtiger en met meer zelfvertrouwen in het leven. De gebruikte onderwerpen zijn 'dicht-bij-huis', maar kunnen ook met hun relatie met de 'bredere' samenleving te maken hebben, bijvoorbeeld mbt vrouwenrechten of gezondheid.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 55		

Mode en ontwerp (3 groepen)		Focus op: activeren, ontmoeten, vaardigheden
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 11 per groep
Begeleiding door: vrijwillige docenten		
Bij uitstek een activiteit waarin aan tastbare doelen en aan vormingsdoelen wordt gewerkt. De doelgroep bestaat voor een belangrijk deel uit 'geïsoleerde' vrouwen. De cursusdocenten houden de samenhang goed in de gaten. De drie cursussen zijn verschillend qua vorm en aanbod met verschillende thema's voor de cursussen. Twee groepen houden zich bezig met mode en ontwerp van traditionele kleding en één groep richt zich op het maken westerse kleding. Nisa for Nisa stimuleert de vrouwen van deze cursussen om ook aan andere activiteiten deel te nemen.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 33		

3.2.3 Gezondheid, voeding en beweging

Ik ontmoet Mij!		Focus op: empoweren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 12
Begeleiding door: trainsters Zina Platform		I.s.m. Zina Platform
Het samenwerkingsproject 'Ik Ontmoet Mij' is een lichaamsgerichte training voor vrouwen met een migratieachtergrond. Het doel is dat deze vrouwen door de training meer verantwoording nemen over zichzelf en over hun lichamelijke en geestelijke gezondheid. Nisa for Nisa heeft deze, door Zina Platform ontwikkelde, training aangeboden. Gewerkt wordt vanuit verschillende methodieken, zoals bio-energetica, familieopstellingen en emotioneel lichaamswerk. Op die manier kwamen thema's zoals 'zelfzorg en zelfliefde', het uiten van emoties, patronen uit de opvoeding, de eigen positie in de gemeenschap en de man-vrouwrelatie aan de orde. De docenten zijn vrouwen uit de doelgroep die speciaal hiervoor door Zina Platform zijn opgeleid.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 12		

Fietslessen		Focus op: empoweren, activeren en gezondheid
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: schoolpleinen		Gemiddeld aantal deelnemers: 6
Begeleiding door: trainster Vrouw en Vaart		I.s.m. Vrouw en Vaart
		Fietsen op het schoolplein en leren zich in het verkeer te begeven. Met slecht weer krijgen de vrouwen binnen verkeersles. Dan worden praktijksituaties nagebootst. De laatste lessen worden gegeven op de eigen fiets van de vrouwen. De fiets wordt gecontroleerd en afgesteld. Vrouwen worden een stuk mobieler in de wijk en in de stad, zodra zij het fietsen macht zijn en kennis hebben van de primaire verkeersregels. Deze activiteit is in samenwerking met Vrouw en Vaart, die voor de feitelijke uitvoering zorgen
Totaal aantal deelnemers in 2019: 6		

Zwemlessen		Focus op: activeren en gezondheid
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Zwembad de Oceaan		Gemiddeld aantal deelnemers: 55
Begeleiding door: n.v.t.		Zwembad de oceaan
Begin 2019 is na een onderbreking opnieuw gestart met de zwemlessen. Sommige vrouwen starten met zwemlessen omdat ze nooit hebben gezwommen en sommigen wilden vrij zwemmen voor beweging. Er is veel vraag naar deelname aan deze activiteit en daarom is er altijd een wachtlijst. Deze activiteit wordt financieel mogelijk gemaakt een bijdrage uit de regeling Bewonersinitiatieven Nieuw-West.		

Workshops Bewegen en Gezonde Voeding		Focus op: empoweren, activeren en gezondheid
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: 12
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 15
Begeleiding door: Khadija Bahara		I.s.m. Lubawa
		In samenwerking met trainster Khadija Bahara van Lubawa zijn er 12 workshops georganiseerd rond het onderwerp 'Bewegen en Gezonde voeding'. Tijdens de workshops werden bewegingsoefeningen en gesprekken over voeding en (mentale) gezondheid aan elkaar gekoppeld. De workshops eindigen met beweegoefeningen. Thema's in 2019 waren: • Het nut van stress en stressmanagement • Wat is happiness en hoe dragen voeding/bewegen daaraan bij? • Het belang van goed slapen • De samenhang tussen goede voeding en mentale weerbaarheid
Totaal aantal deelnemers in 2019: 30		

De Wandelgroep		Focus op: empoweren en gezondheid
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: vanaf verzamelpunt Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 15
Begeleiding door: EAP medewerkster		
Vanuit de inloopochtend kwam van een aantal vrouwen de vraag om samen te wandelen en meer te bewegen. Er is een groep ontstaan die wekelijks door het Rembrandtpark een stevige wandeling maakt. De groep wordt ondersteunt door de EAP medewerkster, die vaak ook zelf meeloopt. Na het wandelen blijven de vrouwen bij elkaar om samen een gezonde lunch te gebruiken.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 15		

3.2.4 Lotgenotengroepen

Kookgroepen (4 groepen)		Focus op: empoweren en activeren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Ru Paré		Gemiddeld aantal deelnemers per groep: 15
Begeleiding door: vrijwilligsters en EAP-medewerkster		
Deze activiteit was ook in 2019 een groot succes. Nisa for Nisa had in 2019 vier actieve kookgroepen. Nog meer dan bij andere reguliere activiteiten van Nisa for Nisa heeft elke groep zijn eigen sfeer en karakter. Voor elke groep heeft is er eigen vrijwillige 'coördinator' die zorgdraagt voor het bijeenhouden van de groep en voor de voortgang. Deze vrijwilligsters worden door de EAP-medewerkster begeleid. De groepen heeft ook de functie van 'lotgenotencontact'. In twee groepen hebben de vrouwen zich op specifieke situatie/problemen gevonden. Te weten: • Hoe verder na een scheiding • Opvoedingssteun. Deze twee groepen hebben een vrij gesloten karakter. De andere twee groepen zijn meer open en de vrouwen hebben elkaar op een bredere 'lotsverbondenheid' gevonden. Ook voor een deel van de mantelzorgende vrouwen is de deelname aan een van de kookgroepen een welkome afleiding en een mogelijkheid om stoom af te blazen. Opvallend is hoe veel vrouwen elkaar ook buiten de kookgroep ontmoeten. Zij organiseren samen uitjes of nemen gezamenlijk ook deel aan andere activiteiten van Nisa for Nisa.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 60		

Een zorg minder!		Focus op: emancipatie participatie
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 15
Begeleiding door: vrijwilligster		
Veel vrouwen uit de wijk zijn genooddaakt om voor langere tijd mantelzorg te verrichten. Dit is vaak een enorme belasting. Nisa for Nisa organiseert daarom wekelijks een ontmoetingsmiddag voor vrouwen die overbelast geraakt zijn (of dreigen te raken) als gevolg van de duur en/of de intensiteit van de mantelzorg voor hun naasten. De meeste deelnemers zien zichzelf niet primair als mantelzorger. Eerder hebben zij de houding om hun zorgtaak te zien als iets wat 'hun lot' is en 'er gewoon bij hoort'. Veel mantelzorgers voelen echter ook dat zij er erg alleen voor staan en voelen zich vaak ook wat in de steek gelaten. Door in contact te komen met andere vrouwen in vergelijkbare situaties en over hun situatie te praten kunnen zij hun ervaringen delen en elkaar tot steun zijn. Tijdens de bijeenkomsten is er veel gesproken over overmatig zorgen en de noodzaak om als mantelzorger toch ook eigen grenzen te stellen. Waar houdt mantelzorg op en waar is professionele hulp noodzakelijk? De gesprekken leiden geregeld tot momenten waarin veel leed en pijn naar buiten komt.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 20		

Noor groep		Focus op: bestrijding eenzaamheid
Frequentie: twee maal per week		Aantal weken: doorlopend
Plek: woongroep NOOR bij Cordaan		Gemiddeld aantal deelnemers/N4N-vrijwilligers: 24
Begeleiding door: EAP medewerkster i.s.m. Cordaan		
		Welzijns- en zorgorganisatie Cordaan heeft aan Nisa for Nisa verzocht om vrouwen van Nisa for Nisa te benaderen die ingezet zouden kunnen worden bij het begeleiden voor migrantenbewoners van een verzorgingshuis in Nieuw-West. Na werving en training is er in 2019 gestart met het inzetten van deze vrijwilligers. Samen met Cordaan zijn er een aantal activiteiten gehouden, zoals een Iftar-maaltijd en de viering van het Suikerfeest. Vrouwen van Nisa for Nisa verzorgden hiervoor de catering. Buiten de activiteiten zijn de vrijwilligers van Nisa for Nisa ook actief bezoeken en bezoeken zij de migrantenbewoners minimaal eens per week. Soms begeleiden zij een bewoner naar bijv. de kapper of gaan zij met hem/haar naar de moskee voor het vrijdaggebed.
Totaal aantal deelnemers in 2019: 30		

Opvoedebatten		Focus op: emancipatie en activeren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: 5 weken
Plek: Huis van de Wijk/de Buurtzaak		Gemiddeld aantal deelnemers: 20
Begeleiding door: trainster Trias Pedagogica		I.s.m. Trias Pedagogica
De opvoedebatten vonden in 2019 plaats in 5 bijeenkomsten. Dit project werd uitgevoerd in samenwerking met Trias Pedagogica. Dit jaar waren de thema's: • Huiselijk geluk, waarbij op speelse manier (d.m.v. een bordspel) van met verschillende thema's zoals: huiselijk geluk (bordspel) het onderlinge gesprek over alledaagse situaties werd gestimuleerd. • Stress en ontspanning • Opvoeding Veel moeders bij Nisa for Nisa ervaren problemen als het om opvoeden gaat. Het betreft meestal alleenstaande moeders die moeite hebben om mee te komen in de maatschappij en tegen veel problemen en miscommunicatie aanlopen. Door dit soort debatten en trainingen worden handvatten voor de opvoeding gegeven. Ook zijn de debatten een evt. opstap voor hulpverlening. Als dat aan de orde is dan wordt er contact gezocht met het OKT (Ouder en Kind Team)		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 60		



Afsluitfeest seizoen 2018-2019

3.2.5 Pilotproject Mannen aan Zet!

Mannen aan Zet!/Train-de-Trainers		Focus op: emancipatie en discussievaardigheden
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: 5	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 7	
Begeleiding door: projectleidster MaZ! en externe trainer Rahma el Hannoufi		
Het pilotproject 'Mannen aan Zet!' is een door Nisa for Nisa geïnitieerd project om mannen meer te betrekken bij het emancipatieproces van vrouwen en van jongeren en daar in hun gezinnen ook de vruchten van te plukken. De uitvoering ervan (training dialogleiders en uitvoering dialoogbijeenkomsten) vonden in 2020 plaats. Essentieel in het pilotproject was de inzet van getraind kader voor het uitvoeren van de dialoogbijeenkomsten (zie hieronder). Daarvoor is gebruik gemaakt van de deskundigheid van Rahma el Hannoufi. Zij heeft samen met de coördinator van de project de cursus 'Train-de-Trainers' ontwikkeld en uitgevoerd. De cursus bestond uit vijf bijeenkomsten, waaraan uiteindelijk 7 sleutelfiguren van diverse organisaties deelnamen. Omdat de meeste deelnemers zelf geen ervaring hadden met het in groepen aangaan van een gesprek over fundamentele vragen, is er gekozen voor een opzet waarin zij vooral leerden aan de hand van onderlinge dialogen rond de afgesproken thema's. En natuurlijk zijn er handvatten aangeboden om de dialogen optimaal uit te voeren en veiligheid van de dialooggroepen te waarborgen. Na de training is met iedere opgeleide dialogleider een plan gemaakt om de dialoogbijeenkomsten op te starten.		





Dialoogbijeenkomsten 'Mannen aan Zet!'		emancipatie	
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: 5 series van 5 bijeenkomsten	
De dialoogbijeenkomsten vormden de kern van het Pilotproject 'Mannen aan Zet!'. Deze werden met verschillende doelgroepen, op verschillende plekken en in de tweede helft van 2019 gehouden. De dialogen werden geleid door de opgeleide dialoogleiders (zie hierboven). Kerngegevens van deze dialooggroepen zijn:			
Dialooggroep	Aantal deeln.	Plek	Begeleiding door:
• Vrouwengroep De Buurtkamer	12	N4N	Naziha
• Mannengroep M.O.S.	12	M.O.S.	Latifa
• Meidengroep BigSis 17+	12	N4N	Kauthar en Zakaria
• Mixed groep Mannen en Vrouwen	8	N4N	Ibtissam en Khalid
• Mixed groep Jongeren	10	Young Amsterdam	Rachid, Zakaria en Sarah
De volgende thema's werden in dialogen behandeld:			
• Gezin • Opvoeding • Liefde • Religie • Cultuur			
In de tussenrapportage van de dialoogleiders kwam van meet af aan een positieve terugkoppeling. Er was in de groepen sprake van veel herkenning, respect en empathie. De deelnemers konden vrijelijk en eerlijk praten over hun opvattingen, gedachtegangen en ervaringen. Vooral bij het bespreken van zwaardere en schrijnende onderwerpen was dit van groot belang en werd de in de groep gedeelde empathie als erg warm ervaren. Ook als de meningen (soms zeer) verdeeld waren, werd er toch wel veel begrip voor elkaar getoond. Zeker bij de mixed groepen leidden de dialogen geregeld tot nieuwe inzichten. 'Mannen aan Zet!' werd mogelijk gemaakt door bijdragen van het Kansfonds en het VSBfonds .			
Zie ook hoofdstuk 2.10			
Aantal deelnemers in 2019 totaal : 54			

3.2.6 Voorlichting en informatie

Voorlichtingsbijeenkomsten		Focus op: emancipatie, activering
Frequentie: 8 bijeenkomsten		
Plek: Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers per keer: 25	
Begeleiding door: EAP-medewerkster	I.s.m. diverse organisaties	
Aan de voorlichtingsbijeenkomsten van Nisa for Nisa nemen veel vrouwen deel die ook aan andere activiteiten van Nisa for Nisa deelnemen. Bij de kookgroepen is dit inmiddels zelfs een vaste afspraak geworden. Daarnaast zijn er steeds meer vrouwen die alleen voor het bijwonen van de voorlichtingsbijeenkomsten naar Nisa for Nisa komen. De voorlichtingsbijeenkomsten worden gehouden aan de hand van de signalen en vragen van de vrouwen van Nisa for Nisa. In 2019 is actief gewerkt met werving via sociale-media, flyers en posters. De activiteit Voorlichting werd financieel mogelijk gemaakt door een bijdrage uit Bewonersinitiatieven van het stadsdeel Nieuw-West. De thema's voor de voorlichtingsbijeenkomsten waren in 2019: • 15 januari: Wat is donorschap en de belangrijkste veranderingen na 2020? In samenwerking met de <i>Nederlandse Transplantatie Stichting</i>. Aanwezig: 35 vrouwen • 11 februari: Jongeren en de straat. Voorlichting en dialoog met de politie over jongeren, straat en de ouderbetrokkenheid. In samenwerking met <i>Politie Amsterdam- Slotervaart</i>. Aanwezig: 26 vrouwen • 28 maart: Gezond leven/Gezond opgroeien, Opvoedaspecten en voeding. In samenwerking met <i>SIFI</i> (Interculturele Participatie en Integratie). Aanwezig: 12 vrouwen • 9 april: Regelingen en hulp bij een laag inkomen. In samenwerking met de <i>Flying Squad</i> Gemeente Amsterdam. Aanwezig: 17 vrouwen • 16 april: Verslavingen. Ter afsluiting van de opvoeddebatten van Trias Pedagogica en op verzoek van bezorgde moeders. Specifiek over gameverslaving en gebruik, onwetendheid en gevaren van gebruik van lachgas. In samenwerking met: <i>Trias Pedagogica</i> en <i>Jellinek</i>. Aanwezig: 17 vrouwen • 22 mei: Voorlichting en workshop 'een Gezonde Ramadan'. In samenwerking met <i>Stadsdeel Nieuw-West</i>. Aanwezig: 25 vrouwen • 13 november: In het kader van het Filmfestival Emancipatie Nieuw-West (F.E.N.), dat georganiseerd is als afscheid van Joke Kop bij Vrouw en Vaart is ook bij Nisa for Nisa een film gedraaid: 'Geduld, straks ga je naar het paradijs'. Portret van zeven Noord-Afrikaanse vrouwen in Brussel, die tot voor kort een geïsoleerd leven leidden en nu op ontdekkingstocht gaan en de smaak van vrijheid te pakken krijgen. In samenwerking met Vrouw en Vaart. Aanwezig: 30 vrouwen • 19 november: 'Wat is het effect op de ontwikkeling van het kind als er spanningen zijn tussen de ouders?' In het kader van internationale Campagne 'Week tegen geweld'. In samenwerking met <i>Kinderarts/OKT</i> (Ouder en Kind Team) Aanwezig: 35 vrouwen.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 197		





3.2.7 Vrouw en Maatschappij

Week zonder Geweld	Focus op: bewustwording en empowerment
Frequentie: jaarlijks project	Aantal weken: 2 weken
Plek: verschillend	Aantal deelnemers; verschillend
Begeleiding door: medewerkers en vrijwilligers	I.s.m. verschillende organisaties in Nieuw West
De Internationale Week zonder Geweld duurde in 2019 twee weken, van 25 november t/m 10 december. In totaal waren er in Nieuw-West ca. 1500 mensen die de activiteiten bezochten. Deze jaarlijkse activiteit wordt georganiseerd door een werkgroep waarin de preventiemedewerker van het Stadsdeel Nieuw-West en een aantal organisaties uit de wijk deelnemen. Nisa for Nisa is één van de participanten. Hieronder staan de activiteiten die Nisa for Nisa zelf of in samenwerking met anderen heeft uitgevoerd. De activiteiten van BigSis worden in het betreffende hoofdstuk beschreven. • Bijeenkomst 'Opvoeden van pubers en afstemming in de opvoeding' voor ouders van leerlingen van het Lumion. Kort verslag: Op deze bijeenkomst waren 50 ouders aanwezig. Het was een bijeenkomst die geopend en gedeeltelijk ook bijgewoond, werd door de Stadsdeelvoorzitter Emre Ünver die ook een deel van de voorlichting bijwoonde. De aanwezige ouders hadden veel vragen en veel input. Een deel van de ouders gaf meer behoefte te hebben aan dit soort ouderavonden. Ook wilde een deel van de ouders een half uur langer doorgaan. Positieve reacties ontvangen. • Harmonisch Thuis (moeder- en dochterdialog), voor een besloten groep meiden 12+ en hun moeders. Kort verslag: Aan deze dialoog werd meegedaan door 20 moeders en 20 meiden meegedaan. Er is gesproken over communicatie, onvoorwaardelijke liefde en verschil tussen jongens en meiden. De meiden bleken nog erg naar hun moeders op te kijken. De moeders konden ook van hun kant van verhaal kwijt. Het zorgde ervoor dat de meiden en hun moeder iets meer naar elkaar toe groeiden en in ieder geval bewust waren dat het geven van welgemeende complimenten erg belangrijk is. • Dialoog 'Mannen aan Zet!' voor een besloten groep mannen en vrouwen 17+ De tweede dialoog had het thema 'seksualiteit en liefde'. Aan de hand van casussen werd gesproken over homoseksualiteit, relaties met een ander afkomst en hoe ouders hier mee om (kunnen) gaan. Zoals verwacht, bleken deze thema's bij een aantal deelnemers erg gevoelig te liggen. Deze zouden het bijvoorbeeld het erg moeilijk zouden vinden seksualiteit buiten de geldende normen of homoseksualiteit te accepteren. Wel werd door alle volwassen deelnemers aangegeven dat zij altijd van hun kind zullen houden en dat zij dit ook altijd zullen blijven tonen. • Grenstheater 'Huiselijk Geluk', voor vrouwen 17+ Het grenstheater maakt theater aan de hand van waargebeurde verhalen. Dit keer waren dat korte verhalen over 'Huiselijk Geluk'. Theater is een zeer geschikte vorm om persoonlijke kwesties en situaties kort, bondig en indringend bij een publiek duidelijk te maken. Ook nu gaf de voorstelling weer veel herkenning bij de vrouwen en liepen emoties soms hoog op. Na afloop was er ruimte voor een open gesprek met de mensen van het Grenstheater, maar ook tussen de bezoekers onderling. Bij de voorstelling waren 30 vrouwen van Nisa for Nisa aanwezig. • Dialoog huiselijke vrede i.s.m. buurtregisseur, voor vrouwen 17+ Aan de dialoog rond het thema Huiselijk Vrede hebben 25 vrouwen deelgenomen. Verschillende verhalen kwamen aan bod, variërend van veiligheid in de buurt, jongeren en huiselijk geweld. De deelnemster toonden zich zeer betrokken bij het onderwerp. Maar ook bezorgd als het over jeugd ging. Bij het bespreken van Huiselijk Geweld waren de reacties soms erg emotioneel. Bij deze bijeenkomst waren ca 30 vrouwen van Nisa for Nisa aanwezig.	
Totaal aantal deelnemers vanuit Nisa for Nisa in 2019: ca. 140	



Expertmeeting ‘Veilig opgroeien’		Focus op: emancipatie en veiligheid
Frequentie: eenmalig		
Plek: Ru Pare		Aantal deelnemers: 60
Begeleiding door: professionals/actieve vrijwilligers uit Nieuw-West		I.s.m. emancipatiecentra Nieuw-West
Professionals, vrijwilligers en actieve bewoners hebben deelgenomen aan de expertmeeting ‘Veilig Opgroeien’, georganiseerd werd door de drie emancipatiecentra Vrouw en Vaart, Hippe Heks en Nisa for Nisa. De deelnemers konden kiezen uit een van de 3 workshops over ‘(kinder-)mishandeling’, ‘tradities en seksualiteit’ of ‘kwetsbare mannen en geweld tegen vrouwen’. Plenair werd voorlichting gegeven door de Jeugdbescherming. Met 60 deelnemers was er een mooie opkomst. Het stadsdeel Nieuw-West heeft de activiteit financieel mogelijk gemaakt.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 60		

Filmfestival Emancipatie Nieuw-West		Focus op: emancipatie
Frequentie: eenmalig driedaags festival		
Plek: verschillende plekken in Nieuw-West	Aantal deelnemers N4N: ca. 40 per voorstelling	
Begeleiding door: medewerkers Nisa for Nisa	I.s.m. diverse (emancipatie) organisaties in Nieuw-West en de gemeente Amsterdam	
		
Emancipatiecentrum Vrouw en Vaart/Sezo heeft, ter gelegenheid van het afscheid van haar manager Joke Kop het eerste Filmfestival Emancipatie Nieuw-West (F.E.N.) georganiseerd. Dit filmfestival vond van 11 tot 13 november plaats op meerdere locaties in Nieuw-West. Bij de organisatie werkten meerdere emancipatiecentra en organisaties en de gemeente Amsterdam samen. Voor een van de voorstellingen trad Nisa for Nisa in De Buurtzaak als gastvrouw op. In alle acht filmvoorstellingen speelden inspirerende mensen de hoofdrol. Zij strijden voor gelijke kansen, vrijheid en gelijkwaardigheid. Door haar opzet ontmoetten bezoekers, met een heel diverse achtergrond, elkaar en ontstonden er veel verbinding.		
In de nabesprekingen werd open gediscussieerd over soms moeilijke thema's.		
Voor Nisa for Nisa, was dit het een bewijs dat door intensieve samenwerking het organiseren van inhoudelijk goede en breed gedragen manifestaties mogelijk is.		
Het totale aantal bezoekers van het driedaagse filmfestival bedroeg 4000.		
Totaal aantal N4N deelnemers in 2019: 320		

Viering '8 maart, Internationale Vrouwendag'		Focus op: ontmoeting, bewustwording en empowerment
Frequentie: eenmaal per jaar		
Plek: Garage Notweg Nieuw-West	Aantal deelnemers Nisa for Nisa: 50	
Begeleiding door: medewerkers Nisa for Nisa	I.s.m. met verschillende organisaties uit o.a. Nieuw-West	
'8 maart, Internationale Vrouwendag' is in 2019 gevierd in de Garage Notweg in Nieuw-West. Voor de organisatie van deze dag tekenden Het Amsterdam Museum, Pakhuis de Zwijger en Vrouw en Vaart. Nisa for Nisa was bij de programmering van en werving voor het ochtendprogramma betrokken. De Gemeente Amsterdam bood de netwerklunch aan, waarbij ook wethouder Kunst en Cultuur, Touria Meliani aanwezig was. Zij was ook een van de sprekers. • Ochtendprogramma van 9.00 tot 12.00 uur met poëzie, verhalen van vrouwen uit Nieuw-West, de fototentoonstelling 'Vrouwen uit Nieuw-West', muziek en lekker hapjes • Netwerklunch voor professionals uit organisaties en gemeentelijke overheid. Met 150 bezoekers werd de dag goed bezocht.		
Totaal aantal deelnemers vanuit Nisa for Nisa in 2019: 50		

Vrouwen van Nieuw-West (project Amsterdams Museum/Pakhuis de Zwijger)		Focus op: emancipatie en herkenning
Frequentie: eenmalig	Aantal weken:	
Plek: Amsterdams Museum	Aantal deelnemers: 15 vrouwen van Nisa for Nisa	
Begeleiding door: EAP medewerkster	I.s.m. Amsterdam Museum en Pakhuis de Zwijger	
Het project 'Vrouwen van Nieuw-West' is door het Amsterdam Museum en Pakhuis de Zwijger opgezet om de diversiteit en de kracht van meiden en vrouwen in Amsterdam Nieuw-West te tonen. Vrouwen van Nisa for Nisa en BigSis hebben hier ook aan meegedaan. De vrouwen kregen een rondleiding in het Amsterdam Museum en hebben een korte workshop gekregen in het fotograferen. Ook zijn er foto's gemaakt van de vrouwen, die als billboards door heel Amsterdam zijn geëxposeerd. De journaliste Warda El-Kaddouri heeft gesprekken met de vrouwen gevoerd over het wonen in Amsterdam Nieuw-West en over de rol van de vrouwen.		

Seizoenafsluiting i.c.m. tentoonstelling ‘50 jaar Marokkaanse Migratie’		Focus op: emancipatie en activering
Frequentie: eenmalig		
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 70	
Begeleiding door: medewerkers en vrijwilligers		
De feestelijke seizoenafsluiting werd dit jaar in juli gehouden. Deelnemers, vrijwilligers en docenten sloten daarmee een seizoen af en kwamen nog eenmaal informeel bij elkaar. Docenten van de cursussen deelden certificaten uit aan de vrouwen die een bepaald niveau hadden behaald. In het kader van ‘50 jaar Marokkaanse Migratie’ werd er de mobiele, gelijknamige tentoonstelling getoond en er werden verhalen verteld over de eerste groep arbeidsmigranten in Nederland. Door acteurs van het Terugspeeltheater werden deze verhalen uitgebeeld, maar ook improviseerden zij op de verhalen van verschillende bezoekende vrouwen. Het Amsterdams Andalusisch Orkest zorgde hun bekende Andalus-muziek voor de muzikale afsluiting van deze middag en van het seizoen 2018/2019.		
Totaal aantal deelnemers in 2019: 70		

3.2.8 Hulp en persoonlijke ondersteuning

Hulp en ondersteuning door de Vertrouwenspersonen TussenIn		Focus op: emancipatie en weerbaarheid
Frequentie: doorlopend		
Plek: Nisa for Nisa		
Begeleiding door: Vertrouwenspersonen TussenIn en stagiaires		
Hulp en ondersteuning door vertrouwenspersonen TussenIn, zoals Nisa for Nisa die al een aantal jaren biedt, blijkt een betrouwbaar en effectief middel te zijn om vrouwen te helpen bij het verminderen en oplossen van individuele problemen. De hulp is bedoeld voor vrouwen die moeite hebben om zelfstandig de juiste en noodzakelijke hulp te vinden en te onderhouden. Hiervoor opgeleide vertrouwenspersonen (over het algemeen uit de doelgroep zelf) helpen hen daarbij, zijn een luisterend en geduldig oor, kennen de geëigende organisaties en kunnen helpen bij het zelf oplossen van relatief 'kleine' hulpvragen. TussenIn kent haar eigen grenzen goed en verwijst door naar de geëigende hulpverlening en instanties. In 2019 hield TussenIn zich met een breed scala aan hulpvragen bezig. Enkele voorbeelden daarvan zijn: • financiële problemen rond schulden en uitkeringen • problemen rond de aanpak, kosten en voorwaarden van inburgering en verblijfsvergunning • problemen met alcohol, drugs in het gezin, psychische klachten • opvoedingsproblematiek, echtscheiding en huiselijk geweld Ieder jaar weer blijkt TussenIn in een behoefte te voorzien en een brug te kunnen slaan tussen de cliënten en de reguliere hulpverlening en instanties. De vertrouwenspersonen worden ook ingezet bij de zgn dialoogbijeenkomsten over taboeonderwerpen. Afhankelijk van het thema krijgen zij daarvoor dan eerst zelfs een training. De coördinatie van het project TussenIn ligt bij vrijwilligster Fatima Bouchtig.		
Totaal aantal cliënten in 2019: ca 200		

Juridisch spreekuur	Focus op: juridische bijstand en doorverwijzing
Frequentie: doorlopend op het wekelijkse spreekuur of op afspraak	
Plek: Nisa for Nisa	
Begeleiding door: juridische bijstand door jurist/advocaat, stagiaires en vertrouwenspersonen	
Tijdens het wekelijkse juridisch spreekuur kunnen vrouwen bij Nisa for Nisa terecht met hun vragen van juridische aard. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om: • vragen over een verblijfsvergunning • echtscheiding • schuldproblemen • huurrecht. Tijdens het spreekuur kan iedereen binnenlopen, maar vaak wordt er ook een afspraak gemaakt. Vragen met een juridische kant worden opgepakt door vertrouwenspersonen, stagiaires en door bestuurslid Ellie van den Brom. Zij is tijdens het spreekuur altijd aanwezig en heeft als oud-advocaat de gekwalificeerde juridische achtergrond. Zij is gespecialiseerd in vreemdelingenrecht en familierecht.	
Totaal aantal deelnemers in 2019: 90	

Casus 'Latifa'

Latifa (niet haar echte naam) is een aantal jaren geleden in het kader van gezinsvorming naar Nederland gekomen. Zoals wel vaker gebeurt, had familie de huwelijkspartners aan elkaar voorgesteld en het huwelijk min of meer gearrangeerd. Latifa had in Marokko een goede schoolopleiding gehad en een universitaire graad behaald. Zij keek er erg naar uit om zich in Nederland verder te ontwikkelen. De echtgenoot van Latifa bleek na aankomst in Nederland een scala aan medische beperkingen te hebben, waarvoor hij medicijnen gebruikte. Deze beperkingen waren voor Latifa niet zichtbaar geweest en de familie had haar hierover ook niet ingelicht. In het dagelijks leven leidde dit tot veel lichamelijk en seksueel geweld. Aanvankelijk had Latifa geen idee wat ze hiermee aan moest; bijvoorbeeld tot wie zij zich moest wenden en zij raakte daardoor erg onzeker. Tijdens een vakantie in de zomer van 2019 werd zij door haar echtgenoot, tegen haar wil, in Marokko

achtergelaten. Hij had haar verblijfsdocument afgepakt en reisde alleen terug naar Nederland. Met behulp van de Nederlandse ambassade reisde Latifa zelfstandig terug naar Nederland en waar zij aangifte deed van de lichamelijke, seksuele en psychische mishandelingen. Vervolgens werd de verblijfsvergunning van Latifa ingetrokken, omdat zij niet meer onder 1 dak woonde met haar echtgenoot, een verzoek om een zelfstandige vergunning werd afgewezen. De IND is van mening, dat de mishandelingen niet ernstig genoeg zijn om het' beleid mishandelde vrouwen' van toepassing te verklaren. Een advocaat is tegen dit standpunt in bezwaar gegaan. De vertrouwenspersoon van het Juridisch Spreekuur van Nisa for Nisa en Edien Bartels, bestuurslid van Nisa for Nisa en deskundige op het gebied van huiselijk geweld en achterlating, begeleiden Latifa. Zij verzorgen een uitgebreide rapportage, waarin het verloop van het huwelijk, de mishandelingen en de achterlating worden geschetst.

3.2.9 Nisa for Nisa-ondersteuning voor kinderen

Huiswerkbegeleiding	Focus op: contact met ouders en scholen
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers: 16
Begeleiding door: vrijwilliger/stagiaires	I.s.m. Scholen in de buurt
De activiteit Huiswerkbegeleiding is in 2017 opgestart. Dit gebeurde op verzoek van een aantal moeders van kinderen vanaf groep 3 t/m groep 8 van de basisschool. De huiswerkbegeleiding duurt steeds 1,5 à 2 uur. De begeleiding is in de praktijk in handen van een vrijwilligster en 2 stagiaires, ondersteund door de EAP-medewerkster. In 2019 kon de Huiswerkgroep eens per week aangeboden worden. In de huiswerkbegeleiding krijgen de kinderen persoonlijke aandacht m.b.t. hun schoolwerk en wordt hen geleerd om geconcentreerd aan het huiswerk te werken. Tussendoor wordt er voorgelezen of een spel gespeeld. Deze activiteit heeft als neven doel om jonge moeders bij de activiteiten van Nisa for Nisa te betrekken. Dat is prima gelukt en inmiddels volgt het merendeel van de moeders een of meerdere activiteiten bij Nisa for Nisa. Ondersteuning wordt gegeven door de AEP-medewerkster.	
Totaal aantal deelnemers in 2019: 26	

3.2.10 Excursies en Museumbezoek

Excursie naar Giethoorn		Focus op: maatschappelijke oriëntatie
Frequentie: eenmalig		
Plek: vanuit Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 90	
Begeleiding door: EAP-medewerkster		
De fysieke actieradius van veel vrouwen uit de doelgroep van Nisa for Nisa is vaak beperkt tot hun buurt of hooguit Amsterdam. Hierdoor is hun blik op Nederland behoorlijk beperkt. Om die reden organiseerde Nisa for Nisa dit jaar wederom een dagtrip/excursie. Dit jaar naar het pittoreske en historische plaatsje Giethoorn. Dit soort excursies worden door de deelnemers zeer gewaardeerd. Niet alleen laten deze excursies zien hoe typisch Nederlandse plekken eruit zien; ook bieden excursies gezelligheid en het gevoel 'samen-uit' te zijn.		
		

Bezoek Amsterdams Museum		Focus op: maatschappelijke oriëntatie
Frequentie: eenmalig		
Plek: vanuit Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 20
Begeleiding door: EAP medewerkster		
Veel vrouwen van Nisa for Nisa komen nauwelijks in musea. Zij wonen in Amsterdam, maar maken nauwelijks gebruik van het culturele aanbod en kennen de geschiedenis van de stad ook niet of nauwelijks. Het Amsterdams Museum was dan ook een mooie gelegenheid om zowel de mooie spullen te bekijken als geschiedenis Amsterdam ervaren.		

Bezoek tentoonstelling ‘Het Verlangen naar Mekka’		Focus op: participatie en oriëntatie
Frequentie: eenmalig		
Plek: vanuit Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 30	
Begeleiding door: EAP medewerkster en vrijwilligers		
Veel vrouwen van Nisa for Nisa zullen, vanwege de hoge kosten, nooit een bezoek aan de heilige stad Mekka kunnen brengen om daar de ‘hadj’ te doen. De hadj is de belangrijkste islamitische bedevaart. Om die reden was er veel belangstelling voor een bezoek aan de tentoonstelling ‘Verlangen naar Mekka’. In het Tropenmuseum Amsterdam. Aan de hand van bijzondere objecten en persoonlijke verhalen van Nederlandse pelgrims nam deze tentoonstelling de bezoekers mee op bedevaart naar Mekka. Al eeuwen inspireert de bedevaart naar Mekka veel kunstenaars en vorsten tot het (laten) maken van schitterende objecten. In de tentoonstelling zijn meer dan 300 aansprekende stukken bijeengebracht uit belangrijke islamitische kunstcollecties. De tentoongestelde stukken omvatten een periode vanaf 10e eeuw tot nu en kwamen uit alle islamitische landen. Vanuit Mekka en Saoedi Arabië, maar ook uit bijvoorbeeld China, Indonesië, Turkije en Marokko. ‘Verlangen naar Mekka’ bood een uniek inzicht in de hadj waar jaarlijks miljoenen mensen aan deelnemen, waaronder ook duizenden Nederlanders. De tentoonstelling geeft antwoord op de vragen: Wat beweegt de pelgrims? Welke indrukken en ervaringen doen zij op, onderweg, ter plekke en na terugkomst?		



Bezoek Stadhuis Amsterdam		Focus op: maatschappelijke oriëntatie
Frequentie: eenmalig		
Plek: vanuit Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 25
Begeleiding door: EAP medewerkster i.s.m. ProDemos		
In samenwerking met de organisatie ProDemos, hebben 25 vrouwen van Nisa for Nisa een bezoek gebracht aan het stadhuis van Amsterdam. Op het 'pluche' van de stoelen in de raadszaal kregen zij uitleg over het lokale bestuur van Amsterdam. Als 'spel' hebben de vrouwen eigen politieke partijen opgericht en speelden zij situaties na waarin zij als betrokken werden bij de besluitvorming van een aantal lokale onderwerpen.		

3.2.11 Diversen

Catering		Focus op: activeren en participatie
Datum: incidenteel		
Plek: diverse plekken		Gem. aantal betrokken vrouwen: var. van 2 tot 10
Uitvoerend coördinator: vrijwilliger		
Incidenteel verzorgen vrouwen van de kookgroepen van Nisa for Nisa de catering bij activiteiten die Nisa for Nisa organiseert. Denk daarbij bijvoorbeeld aan expertmeetings, viering Internationale Vrouwendag en het afsluitingsfeest in de zomer. Afhankelijk van de omvang zijn er twee tot tien vrouwen bij de catering betrokken. Voor de vrouwen is het een mogelijkheid om te laten zien was zij in huis hebben. Het draagt bij uitstek bij tot het nemen van verantwoordelijkheid door de participerende vrouwen.		



3.3 Activiteiten en projecten BigSis 2019

3.3.1 Reguliere activiteiten BigSis

Koken met je Tante/SoulSisters	Focus op: Ontmoeting, emancipatie en empowerment
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 35
Begeleiding: jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar

Ieder vrijdagavond wordt er gezamenlijk gekookt met een volwassen vrouw. Dit kan een rolmodel zijn, een moeder, tante of een vrouw uit het netwerk van Nisa for Nisa. In overleg met de 'tante' wordt er een thema uitgekozen dat tijdens het koken of tijdens de maaltijd besproken wordt. Vanuit deze activiteit kan BigSis inspelen op wat de meiden bezighoudt en wat zij nodig hebben. Koken met je Tante is bij uitstek de activiteit voor meiden om bij BigSis in te stromen, om er contacten te leggen en waar zij gemotiveerd raken om door te zetten als het tegen zit. Vanuit deze activiteit worden meiden gestimuleerd om deel te nemen aan de andere activiteiten van BigSis.

De activiteit loopt naadloos over in de hieronder beschreven activiteit Soul Sisters, dat na het vertrek van de 'tante' begint. Een mooi voorbeeld van de impact van Koken met je Tante is het persoonlijke verhaal in dit hoofdstuk van het meisje dat fotografe wil worden.

Het komt voor dat er voor een avond geen 'tante' beschikbaar is. Op die avonden komen de meiden onder de noemer **'Soul Sisters'** wel gewoon bijeen en wordt er met elkaar gepraat aan de hand van een bepaald onderwerp. Deze avonden versterken het gevoel van saamhorigheid en empowerment.



'Door BigSis weet ik het zeker. Ik word fotograaf!'

Ik ben zo blij met Nisa for Nisa en dat ik sinds een tijdje bij BigSis terecht kan. Vanaf de eerste keer dat ik met mijn nichtje meekwam, voelde ik mij op mijn plek. Juf Sarah en alle stagiaires zijn echt super lief. Ik kan bij hun altijd mijn verhaal kwijt. Ik zit nu in mijn laatste jaar van het VMBO en ga volgend jaar naar het MBO. Dit jaar heb ik momenten gehad die ik echt met juf Sarah en mijn coach (een stagiair) moest bespreken. Zo heb ik bijvoorbeeld stage gelopen op een plek die ik niet echt leuk vond, maar ik kon niet ruilen kon helaas niet. Gelukkig kon ik bij Sarah en bij mijn coach terecht. Zo kon ik goed nadenken over hoe ik dit soort situaties kon aanpakken.

Ik heb hierdoor veel meer zelfvertrouwen gekregen en voel mij goed voorbereid op het MBO. Een belangrijk beslispunt voor de toekomst was voor mij de vraag welke MBO ik zou gaan doen. Ik vond dit moeilijk en was blij dat ik hiervoor bij BigSis hulp kreeg.

Ik vind het leuk om met mensen te werken, maar sinds ik klein ben is foto's maken ook een hobby voor mij. Als ik hierover thuis met mijn ouders sprak, zeiden zij altijd dat fotografie geen serieuze toekomst was. Daardoor ging ik zelf ook steeds meer denken dat ik toch maar beter een opleiding in de zorg kon gaan volgen. Ik weet nog dat ik vorig jaar tegen juf Sarah zei dat ik een zorgopleiding zou doen.

Gelukkig kwam bij Koken met je Tante een keer een echte professionele fotografe met ons koken. Zij

maakt foto's van mensen en doet dit soms ook voor de museum. Tijdens het koken mocht ik met haar professionele camera foto's maken. Ze legde mij uit welke posities ik de camera kon vasthouden en gaf mij complimenten over de foto's die ik gemaakt had. Zij vertelde ook dat zij haar werk om foto's te maken erg leuk vond en dat zij heel blij was met haar baan. Toen ik thuis kwam vertelde ik het aan mijn moeder en zei meteen ook dat ik eigenlijk toch wel fotografe wilde worden. Mijn moeder reageerde gelukkig positief en gaf aan dat het echt belangrijk is om te kiezen voor een beroep dat je echt leuk vindt. Zij zei dat ik dan als trouwfotografe zou kunnen werken. Zij vond dat hier in ieder geval werk in zat, zeker bij Marokkaanse bruiloften. Ik heb het hier ook met juf Sarah en mijn coach over gehad. Daarbij vertelde ik ook dat ik als fotografe niet op bruiloft wilde werken.

Samen hebben we gekeken welke opleidingen er zijn en wat ik allemaal kan verwachten. Jammer genoeg kan ik met mijn niveau niet meteen de opleiding fotografie volgen. Wel hebben juf Sarah en ik een planning gemaakt met alle stappen die ik kan nemen zodat ik uiteindelijk de opleiding wel kan volgen!

Ik ben met mijn coach van BigSis naar de open dagen geweest en ook naar die van fotografie. Ik wist ook meteen zeker dat ik later fotografe worden! Ik wil ook nog de fotografe bedanken die langskwam, zij heeft mij echt geholpen!

3.3.2 Hulp en ondersteuning BigSis

Ondersteuning voor school en stage		Focus op: zelfvertrouwen, participatie en emancipatie
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 30	
Begeleiding: jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 25 jaar	
Ieder woensdag is er voor de meiden van BigSis ruimte om te werken aan schoolwerk. Hierbij ondersteunen de meiden elkaar en kunnen zij voor hun schoolopdrachten ook wat hulp inroepen van de jongerenwerkster of stagiaire werken. Deze ondersteuning is een inloopactiviteit en de meiden geven zelf aan of zij ruimte en tijd willen voor hun schoolwerk. De meiden en hun moeders kunnen ook aangeven als zij op school ergens tegenaan lopen. Samen met de jongerenwerkster wordt dan aan een oplossing gewerkt. Vanuit BigSis wordt ondersteuning geboden bij het krijgen en houden van een passende stageplek. Bijvoorbeeld bij het opstellen van een C.V., bij het schrijven van een sollicitatiebrief of bij het voorbereiden van een sollicitatiegesprek. Zelf biedt Nisa for Nisa/BigSis ook een aantal (snuffel)stages.		

Individuele begeleiding		Focus op: Persoonlijke ontwikkeling en gerichte aandacht
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 40	
Begeleiding: jongerenwerkster en stagiaires BigSis		
Veel meiden vanuit de BigSis groep 12 jaar t/m 16 hebben te maken met vragen, obstakels en problemen, waar zij niet zo makkelijk met andere mensen (bv ouders) kunnen praten. BigSis biedt hen hiervoor één op één begeleiding. Deze begeleiding vindt eens per week (soms ook vaker) plaats en is voor hen hét moment om hun hart te luchten en te werken aan knelpunten. Alle meiden die meedoen aan de groepsactiviteiten krijgen individuele begeleiding. Daarnaast is er een groep meiden die zich specifiek aanmeldt bij BigSis voor individuele begeleiding. Opvallend is dat het hierbij vaak gaat om meiden tussen de 19 jaar en 27 jaar, die vooral tegen hun thuissituatie, persoonlijke gesteldheid en dubbele cultuur aanlopen. De inhoud van de gesprekken kan heel verschillend zijn; het kan gaan over vragen op persoonlijke gebied, thuissituatie, school, relaties of werk.		

Moeder & Dochter dialogen		Focus op: empowerment, emancipatie en participatie
Frequentie: ééns per drie maanden	Aantal weken: doorlopend	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 40 moeders en meiden	
Begeleiding: Rahma Consultancy, Nisa for Nisa EAP-medewerkster & jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar (en de moeders)	
Moeder & dochter dialogen worden al een aantal jaren door Nisa for Nisa en BigSis georganiseerd om te stimuleren dat moeders en dochters met elkaar in gesprek gaan. Kern is dat de dialogen vooral een manier aanreiken die het mogelijk maakt om ook moeilijke onderwerpen succesvol te kunnen bespreken. Deze aanpak leert zowel de moeders als de dochters de waarden van openheid en je verhaal kwijt kunnen. Het zorgt ervoor dat meiden en hun moeder naar elkaar toegroeien en in ieder geval bewust zijn van hoe er gecommuniceerd wordt. Daarbij blijkt het geven van oprecht gemeente complimenten van groot belang. Tijdens de serie 'Moeder en Dochter dialogen' is veel aandacht besteed aan de onderlinge communicatie, onvoorwaardelijke liefde en de verschillen tussen jongens en meiden. De doelen voor deze dialogen zijn : • Het herstellen van vertrouwen en verbetering van de relatie tussen moeders en dochters • Het bieden van inzichten van de behoeftes van dochters • Het bieden van inzicht in de behoeftes van ouders • Het vergroten van de assertiviteit • Het vergroten van et gevoel van eigenwaarde en het zich bewust zijn van eigen keuzevrijheid.		

3.3.3 Projecten BigSis

Vrouwen van Nieuw-West, project Amsterdam Museum/Pakhuis de Zwijger		Focus op: weerbaarheid, empowerment en emancipatie
Frequentie: één keer per week		Aantal weken: vier weken
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 10
Begeleiding: Fotografen, journaliste & jongerenwerkster BigSis		Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar
Het project 'Vrouwen van Nieuw-West' is door het Amsterdam Museum en Pakhuis de Zwijger opgezet om de diversiteit en kracht van meiden en vrouwen in Amsterdam Nieuw-West te tonen. Nisa for Nisa en BigSis waren uitgenodigd om hierin een actieve rol te hebben. BigSis meiden van twaalf tot zestien jaar zijn gefotografeerd door de fotografe Saskia Aukema en is er een groepsfoto gemaakt van de 17+ groep door fotografe Willemieke Kars. Journaliste Warda El-Kaddouri heeft gesprekken met de meiden en met de jongerenwerkster gevoerd over het opgroeien in Amsterdam Nieuw-West en de rol van BigSis. Dit gaf ook de meiden de kans om de journaliste vragen te stellen over haar beroep. De foto's werden vervolgens sterk uitvergroot op billboards gezet en verspreid over Amsterdam tentoongesteld. De billboards stonden o.a. in Amsterdam Centrum, Het Osdorpplein, Plein 40-45 en in Geuzenveld. Ook werden deze, plus de teksten uit de interviews tentoongesteld in het Amsterdam Museum. Voor de meiden was dit spannend om te doen, vooral omdat de foto's ook in hun eigen buurt getoond zouden worden. Hoewel hun gezichten niet werden getoond, was dit toch een grote stap voor hun. Veel van deze meiden leren door sociale controle van hun gemeenschap onzichtbaar te zijn en 'blurren' hun foto's. Achteraf waren zij blij dat zij deze stap toch gezet hadden omdat zij daarmee een stuk schaamte, verlegenheid en vrees overwonnen. Deelname in dergelijke projecten draagt dan ook bij aan de ontwikkeling van eigenwaarde van meiden en dit soort activiteiten zijn zeker voor herhaling vatbaar.		



Training My Identity		Focus op: weerbaarheid, empowerment en participatie
Frequentie: eens per week		Aantal weken: zeven weken
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 20
Begeleiding: Preventiemedewerker Prezens & jongerenwerkster BigSis		Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar
Opgroeiende meiden krijgen met veel veranderingen te maken die elkaar in korte tijd opvolgen. Op zich is dit proces voor hen al ingrijpend, maar wordt ook nog verhevigd doordat meiden van BigSis opgroeien in twee culturen. Vaak heeft dit grote invloed op het (soms grensoverschrijdende) gedrag en daarmee op hun identiteit. Prezens is hierin, met haar trainingsprogramma My Identity gespecialiseerd. In zeven trainingsbijeenkomsten van 1,5 uur op de woensdagmiddag is gewerkt aan de ontwikkeling van de eigen identiteit. Er is daarbij gewerkt aan: • Wie ben ik? • Wat zijn mijn kwaliteiten en valkuilen? • Liefde en relaties • Groepsdruk • Wat wil ik? De werkvormen die hierbij zijn ingezet zijn: groepsgesprekken, opdrachten, rollenspel, interviewen, dialoog en speurtocht. De meiden zijn op een laagdrempelig werkwijze gestimuleerd om te werken aan hun identiteitsontwikkeling, bewustwording van hun zelfbeeld en aan bewustwording van de duale identiteit. Als afsluiting van de training hebben de meiden een speurtocht opgezet en uitgevoerd. Hiermee lieten zij de trainer laten zien in waar zij wonen/opgroeien en waarom deze plek voor hen belangrijk is en dus onderdeel uitmaakt van hun eigen identiteit.		

Theatervoorstelling 'Habib' In kader Week zonder Geweld		Focus op: weerbaarheid, kennis en empowerment
Frequentie: eenmalig		
Plek: Theater de Meervaart en Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 10	
Begeleiding: projectleidster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar	
		De voorstelling Habib was gericht op de migrantencultuur en ging over seksualiteit en relaties bij jongeren met een migrantenachtergrond. De voorstelling bracht een aantal aspecten duidelijk over het voetlicht. De meiden van BigSis vonden de voorstelling interessant, maar zij gaven ook aan dat zij eruit de boodschap overhielden dat kiezen voor meer vrijheid gelijkstaat zou staan aan kiezen voor seks. Bij het nagesprek bij BigSis werd het verhaal dat de voorstelling wilde vertellen duidelijk gemaakt en werd op een rij gezet welke keuzes er zijn en welke keuzes de meiden zouden maken.

Workshop Sextalks In kader van 'Week zonder Geweld'		Focus op: weerbaarheid, kennis en empowerment
Frequentie: eenmalig		
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 15	
Begeleiding: Trainers van Sextalks & jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar	
Seksualiteit is bij de doelgroep van BigSis een fors taboe. De organisatie Sextalks heeft voor BigSis een avond georganiseerd, waarin seksualiteit juist centraal stond. De kernvragen waren: • Welke veranderingen vinden er in je lichaam plaats • Het belang van jezelf goed voor te bereiden op actief seksueel gedrag De workshopbegeleiders gaven op een toegankelijke en actieve manier informatie. De deelnemende meiden werden gestimuleerd om alle mogelijke vragen te stellen. Vragen waarvan zij denken dat die ongepast zijn en waarvoor thuis of op school vaak geen plaats is.		

Training Diamant Light	Focus op: weerbaarheid, empowerment en emancipatie
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: zeven weken
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 15
Begeleiding: Trainers van SIPI & jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar
Om de meiden te ondersteunen in het versterken van hun weerbaarheid, zelfbeeld en zelf keuzes is een training voor bi-culturele meiden gegeven. De trainingsbijeenkomsten werden gegeven door twee begeleiders van Stichting Interculturele Participatie en Integratie (SIPI), waarbij iedere week een specifiek thema had. In 7 wekelijkse bijeenkomsten van 1.5 uur werden de deelnemers d.m.v. getraind om sterker in hun schoenen te staan en om te gaan met bepaalde ongewenste situaties. Op een toegankelijke en interactieve manier werden verschillende werkvormen ingezet om te werken aan de vragen: Wie ben ik? Wat wil ik? Wat kan ik? In de vaak intensieve sessies hebben de meiden kennis opgedaan over hun persoonlijke identiteiten, welke rol zij hierin vervullen en welk identiteiten belangrijk voor hen zijn: • Etnische identiteit • Nationale identiteit • Religieuze identiteit • Professionele identiteit Op basis van stellingen is het onderwerp sociale media, expose, loverboys en lovergirls besproken. Hoe gaan ik om met situaties zoals expose? Hierbij ging het niet alleen om hoe zij met een degelijke situaties omgaan, maar ook als zij dit zien gebeuren bij een vriendin of klasgenoot. Veel aandacht is besteed aan de vraag hoe de deelnemers zich dagelijks bewegen tussen de lijnen van hun bi-culturele wereld.	

Workshop Kopkracht	Focus op: weerbaarheid en emancipatie
Frequentie: éénmalig	
Plek: Young Amsterdam	Aantal deelnemers: 10
Begeleiding: Young Amsterdam, NJR & jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 10 jaar t/m 15 jaar
Vanuit de organisatie Young Amsterdam werd BigSis benaderd met de vraag of er belangstelling zou zijn voor deelname aan een workshop Kopkracht. Deze pilot werd ontwikkeld door de Ver. Nationale Jeugdraad (NJR) en de organisatie Samensterk zonder Stigma. Het thema van de workshop Kopkracht was 'mentale gezondheid' en werd gegeven door vrijwilligers van Young Amsterdam, die hiervoor zelf een intensieve training hebben gevolgd. In de workshop werden de volgende onderwerpen behandeld: mentale druk en zorgen (vooral in verband met schoolstress), gebruik telefoon/sociale media en slaapproblemen. In de behandeling van de onderwerpen werden interactieve middelen, rollenspel en filmpjes gebruikt. In de feedbackformulieren werd vooral het omgaan met schoolstress als probleem aangegeven en werd gevraagd hier in de toekomst meer aandacht te besteden.	

Dialogoavond 'De kracht van diversiteit'	Focus op: emancipatie en participatie
Frequentie: éénmalig	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 70
Begeleiding: Young Amsterdam, VoorUit & BigSis	Doelgroep: jongeren van 17 jaar t/m 25 jaar (en moeders)
In samenwerking met de organisaties Young Amsterdam en Stichting VoorUit heeft Nisa for Nisa/BigSis in januari een bijeenkomst georganiseerd waarbij jongeren en hun moeders met elkaar in gesprek zijn gegaan. Het thema voor deze avond was 'de kracht van diversiteit in de wijk'. Er is besproken hoe en waar zij, zowel de jongeren als de moeders tegenaanlopen. Vervolgens was de vraag wat kunnen zij zelf aan ongewenste situaties in de wijk doen? Moeders gaven aan graag meer voor de wijk te willen doen en meer betrokken te willen zijn bij wat er allemaal mogelijk is voor hun kinderen in de wijk. Jongeren benoemden dat zij vaker met buurtbewoners in gesprek willen. Dat zij de diversiteit in hun wijk waarderen, maar dat er meer gedaan kan worden om alle groepen bij elkaar te brengen. In het dialooggesprek passeerden ook andere onderwerpen de revue, bijvoorbeeld cultuur, geloof, werk en verschillen tussen jongens en meisjes.	



Omgaan met Sociale media	Focus op: empowerment en weerbaarheid
Frequentie: eens per week	Aantal weken: drie weken
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 15
Begeleiding: NTI Pedagogiek student & jongerenwerkster BigSis	
Voor veel meiden vormen de sociale media een allesbepalend onderdeel van hun dagelijkse leven. Om zelf meer grip te krijgen op de positieve en negatieve aspecten hiervan, heeft BigSis in samenwerking met pedagogiek-student Ibtissam drie bijeenkomsten rond dit thema georganiseerd. Daarin werden voorlichting (bijv. via een korte film), gesprek en discussie gecombineerd. De trainer zorgde ervoor dat elk deelnemende meisje in de discussie haar eigen opvattingen en ervaringen kwijt kon. De meiden konden op die manier ook gevoelige onderwerpen, zoals bv exposure, aan de orde komen. Onderling en vanuit de begeleider werden adviezen en tips gegeven over hoe zij ongewenst gedrag kunnen omzetten. In deze trainingen is er speciaal op gelet dat de vorm en toon aansloten op het niveau van de jonge meiden.	

Vader & Dochter dialogen		Focus op: empowerment, emancipatie en participatie
Frequentie: één keer per week	Aantal weken: drie	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 20	
Begeleiding: LC Connections & jongerenwerkster BigSis	Doelgroep: 12 jaar t/m 16 jaar (en de vaders)	

Bij Nisa for Nisa (en dus ook bij BigSis), is er de laatste tijd meer aandacht voor vaders/echtgenoten bij de ontwikkeling van hun dochters en echtgenotes (*zie ook het verslag van pilot-project Mannen aan Zet!*). Als uitwerking op deze vergrote aandacht heeft BigSis in 2019 drie dialoogbijeenkomsten tussen vaders en dochters georganiseerd. Vaak worden in dialooggesprekken thema's behandeld die beschouwd worden als een taboe en niet geschikt zouden zijn om met vaders te bespreken. Bij deze drie dialogen daarom met opzet ingezet op een laagdrempelige vorm en aanpak van de gesprekken. Feitelijk was de doelstelling vooral het 'in gesprek met elkaar brengen van vaders en dochters en daarmee de afstand tussen vaders en dochters te verkleinen'. Psycholoog Latifa vanuit LC Connections heeft de programma rondom drie thema's opgezet en uitgevoerd.

Deze serie dialogen hadden de volgende thema's:

- Opvoeding
- Verschillende leefwerelden
- Keuzevrijheid

In de eerste dialoogbijeenkomst was het voor alle deelnemers even wennen aan de gemengde samenstelling. Door vanuit de gespreksleiding actief vragen te stellen, opdrachten samen en apart te bespreken en de uitkomsten ervan plenair te presenteren, groeide het gevoel van veiligheid en ontstond er meer openheid tussen de meiden en de vaders. M.n. bij de vaders waren daarbij overigens wel duidelijke onderlinge verschillen; voor de een was het makkelijker stappen in de communicatie te zetten dan voor ander.

Deze voorzichtige aanpak in de eerste bijeenkomst maakte het mogelijk dat in de volgende wel veel vrij gevoelige onderwerpen naar voren konden komen. Allengs werd de sfeer ook meer ontspannen en gezellig.

Daarentegen was het voor meiden ook spannend. 'Hoe zal mijn vader reageren als het over gevoelige onderwerpen zoals over jongen en seksualiteit gaat?' Dit was iets wat zij nog nooit gedaan hadden en zij vonden het uiteindelijk erg meevallen.

De ervaringen van de meiden waren boven verwachting:

Eén van de meiden gaf aan dat zij zelfs verandering merkte bij haar moeder. Dat zij zich vrijer voelde om over klasgenoten (jongens) te praten, zonder dat daarop direct waarschuwend woorden volgden.

Meiden zeiden dat zij minder terughoudend waren om in het gezin open over dingen te praten en dat zij minder schaamte voelden. Dat zij de steun van vaders ervoeren en zelfs de moeders op hun gedrag aanspraken.

Meiden waren blij verrast dat hun vader vrij genomen had om aan de dialogen deel te kunnen nemen en dat vaders blij waren dat zij dat gedaan hebben. Vaders vertelden dat zij blij waren met de kans om in gesprek te gaan met hun dochters. Dit was voor hen een eerste keer en de 'nieuwe' onderlinge band hen veel plezier deed.

'Vader & dochter dialogen' lijken, naast de 'moeder & dochter dialogen', een goed middel te zijn om de relaties in een gezin te versterken en te verbeteren, meer begrip te krijgen voor de soms uiteenlopende belangen van vaders en dochters. Een voortzetting van deze aanpak is bij BigSis dan ook te verwachten.





Stichting Nisa for Nisa

Chris Lebeastraat 4
1062 DC Amsterdam
Tel.: 020 - 41 11 603



Web: www.nisa4nisa.nl
Mail: info@nisa4nisa.nl
KvK: 34150083